

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

OBNOVLJENI PROGRAM
DIPLOMSKOG STUDIJA

LOGOPEDIJA

ZAGREB, 2010.

DIPLOMSKI STUDIJ
LOGOPEDIJA

1. GODINA

OBVEZNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	I			ECTS	II			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LDO-1	Fonološki poremećaji	1	1	1	4				
LDO-2	Razvojni govorno-jezični poremećaji II	2	1	1	5				
LDO-4	Razvojna psiholingvistika	2	2	0	5				
LDO-5	Psihološki aspekti oštećenja sluha	2	0	0	3				
LDO-6	Logopediska praksa	0	0	8	4	0	0	8	4
LDO-7	Afazija I					2	2	1	5
LDO-8	Znanstveno istraživačke metode u logopediji					2	0	1	4
LDO-9	Poremećaji čitanja i pisanja II					2	1	1	4
LDO-10	Poremećaji glasa II					2	1	1	4
UKUPNO S A T I :		7	4	10	21	8	4	12	24
UKUPNO ECTS:					21				21

IZBORNI PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	I			ECTS	II			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LDI-1	Neurobiologija jezika					1	1	0	3
LDI-3	Hrvatski znakovni jezik 301	0	0	2	3				
	Hrvatski znakovni jezik 302					0	0	2	3
	Metodologija jezičnih istraživanja					2	1	1	3
	Sustavi komunikacije osoba oštećena sluha	1	1	0	3				
LDI-4	Forenzična akustika i fonetika	1	0	1	3				
LDI-5	Neurolingvistika II					2	0	1	3
LDI-6	Računalna obrada dječjega jezika					0	1	1	3
LDI-8	Poremećaji govora i jezika u osoba s MR	1	1	2	3				
LDI-10	Potpomognuta komunikacija	1	2	0	3				
LDI-2	Jezični razvoj gluhih i nagluhih osoba	2	0	0	3				
LDI-7	Specifična neurološka dijagnostika u funkciji logopedije					1	0	1	3
	Odabrane teme iz logopedije	2	0	0	2	2	0	0	2

2. GODINA**OBVEZNI PREDMETI**

ŠIFRA	PREDMETI	III			ECTS	IV			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LDO-11	Logopedaska dijagnostika	2	2	1	5				
LDO-13	Rehabilitacija slušanja i govora II	2	0	1	4				
LDO-14	Mucanje	2	2	1	5				
LDO-15	Poremećaji socijalne komunikacije	1	1	1	3				
LDO-16	Logopedaska praksa	0	0	8	4	0	0	8	4
LDO-17	Govorna akustika					2	0	2	5
LDO-18	Pojedinačni istraživački rad (izrada diplomskog rada)					0	1	0	15
U K U P N O S A T I :		7	5	12	24	2	1	10	13
UKUPNO ECTS:					21				24

IZBORNII PREDMETI

ŠIFRA	PREDMETI	III			ECTS	IV			ECTS
		P	S	V		P	S	V	
LDI-12	Afazija II	1	0	2	3				
LDI-13	Hrvatski znakovni jezik 401	0	0	2	3				
	Hrvatski znakovni jezik 402					0	0	2	3
LDI-16	Selektivni mutizam					1	1	0	3
	Materinski i inojezični hrvatski	2	2	0	3				
LDI-11	Narativna analiza u procjeni govorno-jezičnih sposobnosti	1	1	0	3				
	Diferencijalna dijagnostika poremećaja tečnosti govora					2	1	1	3
	Jezične teškoće dvojezične djece	1	0	1	3				
LDI-9	Dvojezično obrazovanje gluhe djece					1	0	0	3

1. GODINA – OBVEZNI PREDMETI

Šifra: LDO-1	<i>FONOLOŠKI POREMEĆAJI</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Draženka Blaži			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr.sc. Jasmina Ivšac			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Definicije fonoloških poremećaja. Učestalost fonoloških poremećaja. Uzroci fonoloških poremećaja (poremećaji viših kognitivnih funkcija - auditornog procesiranja, percepcije, interne i eksterne fonemske diskriminacije). Dijagnostički postupci. Diferencijalna dijagnostika između artikulacijskih i fonoloških poremećaja. Planiranje i praćenje rehabilitacijskih postupaka. Metode logopedске rehabilitacije fonoloških poremećaja. Metode istraživanja i procjene fonoloških poremećaja i razumljivosti govora.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij ima za cilj upoznati studente s definicijom i uzrocima nastanka fonoloških poremećaja, te s postupcima diferencijalne dijagnostike fonoloških i »čistih» artikulacijskih poremećaja, kao i osposobiti ih za prepoznavanje i razlikovanje navedenih poremećaja, te procjenu razumljivosti govora. Studenti kroz upoznavanje s različitim metodama i pristupima u radu stječu kompetencije za rad na rehabilitaciji fonoloških poremećaja. Cilj je kolegija osposobiti studente za planiranje i provođenje znanstvenog istraživanja u području fonologije i fonoloških poremećaja.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Bauman-Waengler, J. (2004): Articulatory and phonological impairments: A clinical focus. Boston: Pearson, Allyn & Bacon.				
Blaži, D. (2005): Artikulacijsko-fonološki poremećaji i njihovo uklanjanje. (skripta u pripremi)				
Blaži, D., Arapović, D. (2003): Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. Govor XX, 1-2, 27-38.				
Vuletić, D. (1980): Test artikulacije. Fakultet za defektologiju, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Bowen, C. (1998): Developmental phonological disorders: A practical guide for families and teachers. Melbourne: The Australian Council for Educational Research. Ltd.				
Eccowan, W., Moran, M. J. (1997): Phonological awareness skills of children with articulation disorders in kindergarten to third grade. JCCD, 18, 2, 31-38.				
Gierut, J.A. (1998): Treatment efficacy: Functional phonological disorders in children. JSLHR, 41, 85-100.				
Horga, D. (1996): Obrada fonetskih obavijesti. Znanstvena biblioteka Hrvatskoga filološkoga društva, Zagreb.				

Klein, E.S. (1996): Phonological / traditional approaches to articulation therapy: a retrospective group comparison. LSHSS, 27, 314-323.

Kvalifikacijski radovi

Blaži, D. (1997): Obilježja posebnih jezičnih teškoća, u: Ljubešić, M. (ur). Jezične teškoće školske djece, Školske novine, Zagreb, 97 - 104.

Blaži, D. (2003): Rani jezični razvoj. Znanstvena monografija: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjega razvoja i podrške obitelji s malom djecom (ur. Ljubešić, M). Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Zagreb. str.

83-98.

Blaži, D. (2004): Kada uputiti dijete logopedu? Zbornik radova s znanstveno-stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem: Dijete, odgojitelj i učitelj. Stručni odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja. Sveučilište u Zadru. Zadar.

Blaži, D., Arapović, D. (2003): Artikulacijski nasuprot fonološkom poremećaju. Govor XX, 1-2, 27-38.

Blaži, D., Vancaš, M., Prizl-Jakovac, T. (2000): Fonološki poremećaji i fonemska diskriminacija u predškolske djece. Revija za rehabilitacijska istraživanja, 36,2, 165-169.

Blaži, D., Znaor, M., Banek, Lj. (2000): Jezično znanje i auditivno pamćenje u djece s lošijim školskim uspjehom. Napredak, 141,4, 468 - 476.

Bradarić-Jončić, S., Blaži, D. (2002): Osobitosti izgovora glasova u gluhih srednjoškolaca. Revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 1, 73 -101.

Ljubešić, M., Blaži, D., Bolfan-Stošić, N. (1993): Posebne jezične teškoće djece osnovnoškolske dobi, Govor, 1, 17 - 36.

Ljubešić, M., Kralj, T., Brozović, B., Blaži, D., Ivšac, J. (2003): Ne govorim ali komuniciram. Znanstvena monografija: Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranoga dječjega razvoja i podrške obitelji s malom djecom (ur. Ljubešić, M).. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Zagreb. str. 113 -125.

Šifra: LDO-2	<i>RAZVOJNI GOVORNO-JEZIČNI POREMEĆAJI II</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I god. dipl. studija /zimski semestar /		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Diana Arapović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Sadržaj predmeta Razvojni govorno-jezični poremećaji II obuhvaća problematiku posebnih jezičnih teškoća. Izvedbeni program sadrži sljedeće teme:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorije jezičnoga razvoja 2. Posebne jezične teškoće 3. Mogući uzroci posebnih jezičnih teškoća 4. Mogući uzroci posebnih jezičnih teškoća na razini jezika (teškoće na području funkcionalnih kategorija ili hipoteza o zakašnjelom usvajanju funkcionalnih kategorija,) 5. Površinska hipoteza i hipoteza oskudne morfologije 6. Hipoteza o teškoćama na području implicitnih gramatičkih pravila i hipoteza o odsustvu sročnosti 7. Deficiti povezani sa sintaktičkim odnosima zavisnosti i produžena uporaba neodređenog oblika glagola te ograničenja u usvajanju pravila 8. Mogući uzroci PJT-a zbog nedostatnih kognitivnih funkcija za obradu jezičnih informacija 9. Neurobiološki uzroci posebnih jezičnih teškoća 10. Dosadašnja istraživanja posebnih jezičnih teškoća 11. Analiza posebnih jezičnih teškoća na morfološkoj razini 12. Analiza posebnih jezičnih teškoća na sintaktičkoj razini 13. Kognitivne i metajezične sposobnosti djece s PJT 14. Istraživanje posebnih jezičnih teškoća u hrvatskom jeziku 15. Modeli logopedskog rada s djecom s posebnim jezičnim teškoćama 				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti bi kroz predavanja, seminare i vježbe /praksu/ iz ovoga predmeta, trebali ovladati dijagnostikom i rehabilitacijom djece s posebnim jezičnim teškoćama.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.:1	Ukupno sati: 30/15/15
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<ol style="list-style-type: none"> 1.Grobler, M.,Arapović, D.,(2006). Naracija u djece s posebnim jezičnim teškoćama, Revija za rehabilitacijska istraživanja, Zagreb, 17-31. 2.Bogetić, P., Arapović, D.,Kuvač Kraljević, J.,(2008). Struktura priče djece s posebnim jezičnim teškoćama, Govor 1.75-92. 3.Grobler, M.,Arapović,D.,Lenček,M., (2008). Konektori u funkciji dobi: posebne jezične 				

teškoće u slovenskom, Revija za rehabilitacijska istraživanja, 1, Zagreb, 49-65.

4. Arapović, D., Grobler, M., (2006). Vpliv starosti osnovnoškolskih otrok s specifično jezikovno motnjno na pripovedovanje, Defektologica Slovenica, 14, Ljubljana, 31-49.

5. Grobler, M., Arapović, D., (2007). Microlinguistic analysis of narrative produced by 10-years old children with specific language impairment. Journal of Special Education and Rehabilitation, 1-2. Macedonia, Skopje, 15-25.

Preporučena literatura

1. Stančić i Ljubešić (1994): Jezik, govor, spoznaja. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada
2. Leonard, L.B. (1998): Children with specific language impairment. London: MIT Press, Cambridge, MA.

Kvalifikacijski radovi

1. Anđel, M., Arapović, D. (2002). Govore li djeca s PJT pidžin jezikom? Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2/38. Zagreb, 185-190.
2. Arapović, D., Anđel, M. (2003). Morfološke pogreške u diskursu djece s PJT. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 1/39. Zagreb, 11-16.
3. Grobler, M., Arapović, D. (2006). Naracija u djece s posebnim jezičnim teškoćama, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Zagreb, 17-31.
4. Bogetić, P., Arapović, D., Kuvač Kraljević, J. (2008). Struktura priče djece s posebnim jezičnim teškoćama, Govor 1., Zagreb, 75-92.
5. Grobler, M., Arapović, D., Lenček, M. (2008). Konektori u funkciji dobi: posebne jezične teškoće u slovenskom, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 1, Zagreb, 49-65.
6. Arapović, D., Anđel, M. (2003). Neologismen und morfologische Fehler im Diskurs von Kindern mit spezifischer Sprachentwicklungsstörung. Zybatow, L.(ed.): Europa der Sprachen: Sprachkompetenz- Mehrsprachigkeit- Translation. Akten des 35. Linguistischen Kolloquiums in Innsbruck (2000). Teil II : Sprache und Kognition, Frankfurt/Mein u.a.: Peter Lang 2003., 445-455.
7. Arapović, D. (1997.). Naracija i diskurs. U: Ljubešić, M. (ur.) Jezične teškoće djece školske dobi. Zagreb: Školske novine, 216-233.
8. Arapović, D., Grobler, M. (2006). Vpliv starosti osnovnoškolskih otrok s specifično jezikovno motnjno na pripovedovanje, Defektologica Slovenica, 14, Ljubljana, 31-49.
9. Grobler, M., Arapović, D. (2007). Microlinguistic analysis of narrative produced by 10-years old children with specific language impairment. Journal of Special Education and Rehabilitation, 1-2. Macedonia, Skopje, 15-24.
10. Arapović V., Pranjić, V. (2008). The syntactical ability of a young girl with Williams syndrome. Journal of Special Education and Rehabilitation, 1-2, Macedonia, Skopje, 29-40.
11. Arapović, D., Kuvač, J. (2003). Sintaksa u djece s posebnim jezičnim teškoćama i djece uredna jezično-govornog razvoja. Psiholingvistika kognitivna znanost u hrvatskoj primjenjenoj lingvistici HDPL, Zbornik radova sa Savjetovanja, Opatija, 9-17.

Šifra: LDO-4	RAZVOJNA PSIHOLINGVISTIKA			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Melita Kovačević			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Jelena Kuvač, doc. dr. sc. Marijan Palmović			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Predmetom će se pokriti širok raspon tema o pojedinim sastavnicama urednog i narušenog razvoja, a koje će se promatrati u okviru različitih teorija. Glavne su teme:</p> <p>teorijski pristupi usvajanju jezika; psiholingvističke metode istraživanja jezičnog razvoja; usvajanje fonemskog sustava i fonološki razvoj; usvajanje značenja, prva riječ i njezine interpretacije, razvojne teorije značenja; usvajanje sintakse (dvočlane kombinacije, gramatički morfemi, razvoj rečenične strukture); usvajanje pragmatike (od jednočlanih iskaza do vještine oblikovanja diskursa); dvojezični razvoj (materinski jezik i drugi jezik, vrste dvojezičnosti, dvojezičnost i obrazovanje). metajezični razvoj: obilježja predškolske i školske dobi obilježja jezičnog razvoja školske dobi norme i opis usvajanja hrvatskoga u urednome razvoju obilježja narušenog jezičnog razvoja u odnosu na pojedine jezične sastavnice</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Generičke kompetencije: Sposobnost analize i sinteze u praktičnom radu i istraživanju; prijenos i povezivanje informacija s drugim relevantnim područjima, sposobnost prezentacije i komunikacije u području. Specifične kompetencije i znanja: Razumijevanje razvojne dimenzije jezika u urednom i narušenom jezičnom razvoju s posebnim osvrtom na specifičnosti hrvatskoga jezika.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 0	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☐ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Catell, R. (2000): Children's Language. London: Cassell. (odabrana poglavlja) Hoff, E. (2001): Language Development. Singapore: Wadsworth.				
Preporučena literatura				
Berko Gleason, J., Bernstein Ratner, N. (1997): Psycholinguistics. Singapore: Wadsworth. (odabrana poglavlja) Clark, E. (2003): First Language Acquisition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja) Hirsch-Pasek, K., Michnick-Golinkoff, R. (1997): The Origins of Grammar. Cambridge, MA: The MIT Press. (odabrana poglavlja). Jelaska, Z. (2004): Fonološki opisi hrvatskoga jezika: Glasovi, slogovi, naglasci. Zagreb: Hrvatska sveučilšna naklada. (odabrana poglavlja).				

Kovačević, M. (1997): Language Communication and Language Communication Barriers. Zagreb: Sveučilišna naklada.

Ljubešić, M. (1997): Jezične teškoće školske djece. Zagreb: Školske novine.

Kvalifikacijski radovi

Anđel, M., Klampfer, S., Kilani-Schoch, M., Dressler, W. Kovačević, M. (2000): Acquisition of verbs in Croatian, French and Austrian German - an outline of a comparative analysis. *Suvremena Lingvistika*. 1-2, 49-50; 5-25.

Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M. (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case. U: M. Voeikova, W.U. Dressler (ur). *Pre- and Protomorphology: Early phases of Morphological Development in Nouns and Verbs*. München: LINCOM Europa.

Kovačević, M. (1997): Kognitivne i metajezične sposobnosti U: M. Ljubešić (ur.). *Jezične teškoće školske djece*. Zagreb: Školske novine.

Kovačević, M. (1997): Jezik i jezične sastavnice. U: M. Ljubešić (ur.). *Jezične teškoće školske djece*. Zagreb : Školske novine.

Kovačević, M. (1997): Rani jezični razvoj: okvir za novu psiholingvističku teoriju. *Suvremena lingvistika*. 1-2 , 40-41; 137-153.

Kovačević, M., Jelaska, Z., Brozović, B. (1998): Comparing Lexical and Grammatical Development in Morphologically Different Languages. U: A. Aksu Koc, E. Taylan Erguvanli, A. Ozoy Sumru ; A. Kuntay (ur). *Perspectives on language acquisition*. Istanbul: Bogazici University Printhouse, 1998. 368-383.

Kovačević, M. Anđel, M. (2000): Usvajanje jezičnoga znanja u višejezičnoj sredini: kako prevladati jaz između lingvističke i komunikacijske kompetencije. U: I. Štrukelj (ur.). *Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije*. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.

Kovačević, M. (2001): Thematic Issue: Early Communication and Language Development. *Zbornik Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta*. Zagreb: ERF.

Kovačević, M. (2001): Društvena istraživanja Lingvistička ekologija: jezični razvoj i višejezičnost. U: M. Kovačević (ur). *Društvena istraživanja (zbornik)*, Zagreb : Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.

Kovačević, M. (2001): Rana komunikacija i jezični razvoj: interdisciplinarni pristup. *Revija za rehabilitacijska istraživanja*. 37, 1; 1-8.

Šifra: LDO-5	<i>PSIHOLOŠKI ASPEKTI OŠTEĆENJA SLUHA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu	mr. sc. Ninoslava Kuhn	
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Psihologija gluhoće kroz povijest. Gluho dijete u obitelji. Rane interakcije majke i gluhog djeteta. Razvoj privrženosti. Emocionalni i socijalni razvoj gluhe djece. Gluho dijete u procesu školovanja. Odrastanje gluhog djeteta u obitelji, u domu i u udomiteljskoj obitelji. Zlostavljanje i zanemarivanje gluhe djece, nasilje među vršnjacima. Profesionalno informiranje i orijentiranje. Kognitivni razvoj. Povezanost jezika i mišljenja: istraživanja na gluhim ispitanicima. Razvoj identiteta. Mentalno zdravlje i gluhoća. Etički principi u radu s gluhim osobama. Psihologijska procjena gluhih i nagluhih. Neuropsihologijska		

ispitivanja. Multidisciplinarni timski pristup procjeni, izrada programa rada. Višestruka oštećenja. Zamjenska komunikacija. Kohlearna implantacija: psihološka procjena kandidata i savjetovanje. Savjetodavni rad s roditeljima gluhe djece. Savjetodavni rad s gluhim klijentima: kulturalno afirmativni pristup. Psihoedukacijski programi. Psihoterapija s gluhim klijentima.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Znanja iz psihologije nužna za pravilan pristup osobi oštećena sluha i razumijevanje potreba gluhe djece i odraslih. Usvajanje informacija značajnih za razvojno primjeren tretman. Razumijevanje psihosocijalnog konteksta u kojem se razvija dijete s oštećenjem sluha. Kompetencije u holističkom pristupu i multidisciplinarnom timskom radu s ciljem razvoja djetetovih potencijala. Vještine savjetovanja roditelja. Vještine izrade programa, lista praćenja i evaluacije tretmana.				
ECTS – bodovi			3	
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☐ konzultacije	
Obvezna literatura				
Hindley, P., Kitson, N. (1998): Mental Health and Deafness. London: Whurr Publishers Gibson, Edwards, (1994): Children and Youth with a Hearing Loss: Promoting Mental Health, Ontario: Health Canada Glickman, N., Harvey, M. (1996): Culturally Affirmative Psychotherapy with Deaf Persons. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Ivasović, V. (2002): Psihološke implikacije kohlearne implantacije. Suvremena psihologija 5, 1, 85-104. Marschark, M. (1993): Psychological Development of Deaf Children. New York: Oxford University Press. Preisler, G. (2003): Kohlearni implantati u gluhe djece. Tisak Vijeća Europe Schirmer, B. (2000): Psychological, Social and Educational Dimensions of Deafness. Boston: Allyn & Bacon				
Preporučena literatura				
Andrews, J. F., Leigh, I.W., Weiner, T. (2003): Deaf People: Evolving Perspectives from Psychology, Education and Sociology. Pearson Education Bradarić Jončić, S., Ivasović, V. (2004): (Ur). Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education, u izdanju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Corballis, M. C. (2002): From Hand to Mouth: The Origins of Language. New Jersey: Princeton University Press Denmark, J. (1994): Deafness and Mental Health. London: Jessica Kingsley Publishers Ivasović, V. (1999): Vizualno sekvencijalno pamćenje prelingvalno gluhih. Magistarski rad, Zagreb: Filozofski fakultet. Marschark, M., Siple, P., Lillo-Martin, D., Campbell, R., Everhart, V. S. (1996): Relations of Language and Thought: The View from Sign Language and Deaf Children. New York: Oxford University Press. Sacks, O. (1990): Seeing Voices. London: Picador Scheetz, N. (2005): Psychosocial Aspects of Deafness. Pearson Education				

Šifra: LDO-7	AFAZIJA I		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Tatjana Prizl Jakovac		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	mr.sc. Ana Leko		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Definicije i uzroci afazija. Neuroanatomska uvjetovanost govorno jezičnih teškoća osoba s afazijom. Osnovna terminologija i obilježja afazija. Principi i metode dijagnosticiranja osoba s afazijom (razlikovanje od sličnih govorno jezičnih teškoća osoba s desnostranim oštećenjima mozga, traumatskim oštećenjima mozga, demencijama). Afazije kod bilingvisti i poliglota. Rehabilitacija osoba s afazijom. Priprema za logopedski rad s osobom s afazijom.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Cilj predmeta je upoznati različite teorije i pristupe problemu afazija, prepoznati i povezati neurološka oštećenja mozga sa određenim jezičnim sastavnicama, te osposobiti studente za valjano dijagnosticiranje i planiranje terapije osoba s afazijom. Važnost se pridaje metodama procijene i razlikovanja od sličnih jezičnih oštećenja. Naglašena je multidisciplinarnost u pristupu i rehabilitaciji osoba s afazijom.			
ECTS – bodovi	5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 1 Ukupno sati: 75
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
Berndt, R. S. (2001): Handbook of Neuropsychology, 2nd Edition, Volume 3, Language and Aphasia, Elsevier Science B.V. Amsterdam. Chapey, R. (2001): Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders, Fourth edition, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia. Sarno, M. T. (2002): Aphasia. Encyclopadia of the Human Brain, Volume 1, Accademic Press, USA, 181-192.			
Preporučena literatura			
Benson, D. F., Ardila, A. (1996): Aphasia: A Clinical Perspective, Uxford University Press, New York. Goodglass, H. (1993): Understanding Aphasia, Academic Press, Inc., San Diego CA. Mildner, V. (2003): Govor između lijeve i desne hemisfere. IPC grupa, Zagreb. Pinel, J.P. (2002): Biološka psihologija. Naklada "Slap". Springer, S.P., Deutsch, G. (1993): Left Brain, Right Brain, 4th ed., W. H. Freeman and Company, New York. Tompkins, C. A. (1995): Right Hemisphere Communication Disorders, Singular Publishing Group, Inc. San Diego, California Vuletić, D. (1996): Afazija - logopedsko lingvistički pristup. Školska knjiga, Zagreb.			
Kvalifikacijski radovi			
Prizl-Jakovac, T., Žaja, M. (1999): Ispitivanje razumijevanja, pisanja i računanja u osoba s afazijom. Zbornik radova 6. strukovnog srećanja logopedov Slovenije "Ustvarjalnost v			

logopediji". Nova Gorica, 14.-16. aprila, 1999.				
Prizl-Jakovac, T. (1999): Vowel Production in Aphasia. Proceedings of Eurospeech' 99, 6 th European Conference on Speech Communication and Tehnology, Budapest, Hungary, 583-585.				
Prizl Jakovac, T. (2001): Karakteristike glasa osoba s oštećenjem mozga. Zbornik radova 1. Znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem Glas/Voice, Opatija, Hrvatska.				
Prizl Jakovac, T. (2002): Music Abilities of Aphasic Patients. Art and Science in Life Potential Development. Proceedings of International Symposium, Hvar, Croatia.				
Prizl Jakovac, T., Leko A. (2003): Teškoće imenovanja kod osoba s afazijom. Zbornik radova 1. Slovenskog kongresa logopeda "Logopedija za vsa življenska obdobja, Bled.				
Prizl Jakovac T., Brestovci, B. (2004): Semantičko povezivanje riječi sa slikom kod osoba s afazijom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 40; 1; 65-77.				
Prizl Jakovac, T., Leko A. (2004): Fonološke teškoće osoba s afazijom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. 40; 1; 121-129.				
Šifra: LDO-9		<i>POREMEĆAJI ČITANJA I PISANJA II</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mirjana Lenček			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Ana Bonetti, prof.			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Pismenost – određenje, modeli, teorije, pristupi. Vještine, znanja i sposobnosti neophodne za opismenjavanje/ čitanje i pisanje. Novi etiološki pristupi odstupanjima. Rana dijagnostika – kriteriji, materijali. Diferencijalna dijagnostika: jezik – čitanje – pisanje/ teškoće – poremećaj. Rehabilitacijske metode i postupci – evaluacija tretmana. Spoznaje o posljedicama. Koegzistiranje disleksije i drugih specifičnih poremećaja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Student treba dobiti cjelovita znanja o procesima koji prethode usvajanju čitanja i pisanja te o samim vještinama kao osnovu za shvaćanje teškoća i poremećaja. Kompetencije obuhvaćaju shvaćanje disleksije na kontinuumu od poremećaja do dara, različitih etioloških čimbenika i simptomatologije, a onda i posljedica. Spoznaje moraju omogućiti studentu prepoznavanje, dijagnosticiranje i provođenje savjetovanja i terapije u svim segmentima poremećaja za sve dobne skupine.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ Internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Cestnick, L., Coltheart, M. (1999): The relationship between language processing and visual processing deficits in developmental dyslexia. Cognition, 71, 231-255.				
Goswami, U. (2003): Phonology, learning to read and dyslexia: A cross-linguistic analysis. In V. Csepe (Ed.): Dyslexia: Different brain, different behaviour. NL: Kluwer Academic. 1-40.				
Nicholson, R. I., Fawcett, A. J. (1999): Developmental Dyslexia: The Role of the				

Cerebellum. In: I.
 Lundberg, F. E. Tonnessen, I. Austad (Eds.): Dyslexia: Advances in Theory and Practice. 173-196. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht. Netherlands.
 Perfetti, C. A. (2003): The universal grammar of reading. Scientific Studies of Reading, 7, 3-24.
 Reid, G. (2003): Dyslexia. Chapters, V, VI, 89-145. John Wiley and Sons Ltd. Chichester, England.
 Stanovich, K. (2000): Progress in understanding reading. The Guilford Press, NY. Part XVII: Reading Disability Classification. (323-338).

Preporučena literatura

Aro, M., Wimmer, H. (2003): Learning to read: English in comparison to six more – regular orthographies. Applied Psycholinguistics, 24, 619-634.
 Fawcett, A., Nicolson, R. (eds.) (1994): Dyslexia in Children. Multidisciplinary Perspectives. Odabrana poglavlja. Harvester Wheatsheaf. England.
 Rosen, S. (2003): Auditory processing in dyslexia and specific language impairment: Is there a deficit? What is its nature? Does it explain anything? Journal of Phonetics, 23, 18-26.
 Snowling, M. J., Gallagher, A., Frith, U. (2003): Family risk of dyslexia is continuous: Individual differences in the precursors of reading skill. Child Development, 74, 368-373.
 Stein, J. (2001): The magnocellular theory of developmental dyslexia. Dyslexia, 7, 12-36.
 Thomson, M. E. (2000): Definitions and discrepancies in dyslexia. Dyslexia Review, 11, 11-15.

Kvalifikacijski radovi

Pašiček, Lj., Lenček, M. (1993): Brzina vizualne prerade simbola i vještina čitanja. Multidisciplinarni pristop v logopediji (Zbornik). Aktiv logopedov Južne Primorske. Portorož. 132- 137.
 Vancaš, M. (1995): Neke relacije čitanja i jezičnih sposobnosti u djece s teškoćama čitanja. Defektologija. Vol. 31 (1-2). 107-119.
 Vancaš, M. (1996): Znanje rječnika i vještina čitanja. Revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 32 (1).
 Vancaš, M. (1997): Karakteristike povezanosti prostora čitanja i jezičnog prostora. U: Ljubešić, M. (ur.): Jezične teškoće školske djece. Školske novine. Zagreb. 225-239.
 Vancaš, M. (1999): Disleksija i verbalna fluentnost. Ustvarjalnost v logopediji - Zbornik radova 6. srečanja logopedov Slovenije. Aktiv logopedov Severno primorske regije. Nova Gorica. 54-58.
 Vancaš, M., Jeličić, A. M. (2003): Kamen Sizifa – slovo dislektičara; određenje disleksije. Zbornik radova 1. slovenskog kongresa logopedov z međunarodno udeležbo – Logopedija za vsa življenjska obdobja. Bled, 19.-21.3. 2003.
 Vancaš, M., Anđel, M. (u tisku): Different syntactic combining strategies in Croatian: Evidence from children with dyslexia.

Šifra: LDO-8	<i>ZNANSTVENO ISTRAZIVACKE METODE U LOGOPEDIJI</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	

Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Uporaba znanstvene metodologije u istraživanju zakonitosti nastajanja, pojavnosti, razvoja, tretmana i prevencije poremećaja varbalno-glasovnog ponasanja te poremećaja humane komunikacije. Priroda istraživanja u logopediji kao znanosti na "sjecistu primjenjene i čiste znanosti" te istraživačke strategije u logopediji. Znanstvena metoda : modeli, hipoteze, teorije i zakoni napodrcju logopedije. Mjerenja i njihove karakteristike u logopedskim istraživanjima. Vrste istraživanja te metode i postupci istraživanja efikasnosti tretmana. Logoped - kliničar i njegova znanstvena postavljenoš. Organizacija i analitičke metode obrade podataka. Evaluacija sastavnica istraživačkog rada te njegova izradba za prezentaciju i/ili objavljivanje.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Sposobnosti i vještine razumijevanja temeljnih termina, koncepata i metoda istraživanja u procesu spoznaje. Kompetencija u izradbi istraživačkih projekata o jednom slučaju te o istraživanju skupine ispitanika. Kompetencija u izboru i primjeni postupaka za obradu podataka. Sposobnosti za procjenu pouzdanih i valjanih podataka, koji će se prezentirati i/ili objaviti u istraživačkom radu. Vještine i znanja potrebnih u rješavanju problema vezanih s postavljenim istraživačkim pitanjima. Kompetencija u izvođenju fenomenoloških i kliničko- laboratorijskih istraživanja u logopediji. Sposobnosti i vještina za izradbu i prezentiranje i / ili objavljivanje znanstvenih radova.</p>				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Brestovci, B., Nikolić, B. (1977): Primjena modificiranog Johnsonovog algoritma za hijerarhijsko grupiranje glasova govora. Zbornik radova ,SDDJ, Beograd, 1977, 126-38.</p> <p>Brestovci, B.(1986): Metode istraživanje (s. 47-72). U : Mucanje- Govor, Inteligencija, Antropometrija, Motorika, Anksioznost. Fakultet za defektologiju - Zagreb, Izdavački centar – Rijeka.</p> <p>Brestovci, B. i dr.(1999): Akustička analiza glasa žena s vokalnim nodulima. Zbornik radova : 6. Strokovno srećanje logopedov Slovenije,Ustvarjalnost v logopediji, Nova Gorica, s. 190 - 196.</p> <p>Brestovci,B. i dr. (2002): Akustičke karakteristike glasa starih osoba. GLAS/VOICE, Zbornik radova s I. znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem, izdana, Zagreb,2002, s. 101-103.</p> <p>Graziano, A. M., Raulin, M. L. (2004.): Research methods.A process of inquiry (with Student CD- ROM). Pearson Education Group, Inc., Boston. Poglavlje:"Using the student resource CD and Web Site", s. 359 - 367.</p> <p>Hedge, M. N. (2003.) A coursebook on scientific and professional writing for speech - language pathology. Thomson, Delamr Learning, Poglavlje : " Writing sections of research papers and proposals", s.225 - 229.</p> <p>Jelčić-Jakšić, S., Brestovci, B. (2003): Elektrolotografska mjerenja u žena koje mucaju i žena tećnog govora. Govor, 2003, 20, 1-2, 157-168.</p> <p>Lum, C. (2002): Scientific thinking in speech and language therapy" .LEA, London. Poglavlja "Scientific method", s. 85 - 93. "Models,hypothesies,theories,and laws", s. 170 - 180. "Types of research", s. 120 - 135. "The scientific clinician", s. 136 - 153.</p> <p>Nikolić, B., Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom</p>				

kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja. Defektologija, 21, 2, 81 - 88.
Novosel, D., Brestovci, B., Prizl, T. (1993): Praćenje nekih parametara u terapiji mucanja kroz program EMG biološke povratne veze. U. Multidimenzionalni pristop v logopediji, Portorož, 1993, 162 - 171.

Prizl-Jakovac, T., Brestovci, B. (2001): Akustička analiza glasa osoba s afazijom. Govor, 18, 1, 45 - 60.

Schiavetti, N., Metz, D. A. (1997): Evaluating research in communicative disorders. Allen and Bacon, Boston. Poglavlja: "The nature of research in communicative disorders", s. 15 - 17. "Research strategies in communicative disorders", s. 24 - 74. "Research design in communicative disorders", s. 76 - 98. "Measurement issues in communicative disorders", s. 99 - 118. "Evaluating treatment efficacy research", s. 120 - 148. "Evaluation of the components of a research article", s. 189 - 221.

Silverman, F. H. (1998): Research design and evaluation in speech-language pathology and audiology. Allen and Bacon, Boston. Poglavlja: "Utilization of research methodology in speech-language pathology and audiology", s. 3 - 10. "Research, research methodology, and clinician", s. 11-20.

Preporučena literatura

Brestovci, B. (1981): Prikaz jednog slučaja 'mučaljivosti'. Defektologija, 1981, 17, 1-2, 117 - 120.

Brestovci, B., Krznar, I. (1985): Multidimenzionalni pristup etiologiji mucanja. Defektologija, 1985, 21, 1, 55 - 70.

Brestovci, B. i dr. (1998): Evaluacija uspješnosti terapije mucanja. Prvi međunarodni logopedski seminar: Mucanje- rano prepoznavanje, dijagnostika i terapija.

Cordes, A. K. (1994): The reliability of observation data : I. Theories and methods for speech-language pathology. JSLR, 37, 2, 264-278.

Cordes, A. K. (1994): The reliability of observation data : II. Issues in the identification and measurement of stuttering events. JSHR, 37, 2, 279 - 294.

Eddins, D. et al. (2003): Mathematics and physics for speech and hearing : A problem - Based Approach. Thomson Delmar Learning.

Middleton, G. et al (1992): Report writing for speech-language pathologists. Communication Skill Builders San Antonio, Texas. Poglavlja: Ethical consideration in report writing (pp.1-6); Writing clinical research reports (pp.51-64)

Silobrčić, V. (1994): Kako sastaviti i objaviti znanstveno djelo. Medicinska naklada, Zagreb.

Kvalifikacijski radovi

Brestovci, B. (1986): Mucanje- Govor, Inteligencija, Antropometrija, Motorika, Anksioznost. Fakultet za defektologiju - Zagreb, Izdavački centar – Rijeka.

Brestovci, B. (1998): Logopedija - znanost o patologiji govorno-jezične komunikacije. Materijal priređen za studente poslijediplomskog studija, Zagreb, 220.

Brestovci, B. (1998): Condition of speech communication six months after the stuttering treatment. Proceedings : Rehabilitation and Inclusion, Fakultet za defektologiju, Zagreb, 1998, s. 81 - 92.

Brestovci, B. i dr. (1999): Akustička analiza glasa žena s vokalnim nodulima. Zbornik radova : 6. Strokovno srečanje logopedov Slovenije, Ustvarjalnost v logopediji, Nova Gorica, s. 190 - 196.

Brestovci, B. i dr. (2002): Akustičke karakteristike glasa starih osoba. GLAS/VOICE, Zbornik radova s I. znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem, izdana, Zagreb, 2002, s. 101-103.

Brestovci, B., Bolfan-Stošić, N. (2000): Acoustic analysis of infant cries. Braunschweig, T., Hanson, H., Schelhom-Neise, P., Witte, H. (eds.) Advances in quantitative laryngology, voice and speech research. Proceedings of 4th International workshop, Jena:

Friedrich-Schiller University, April 7-8, 2000, 29 - 33.

Jelčić-Jakšić, S., Brestovci, B. (2000): Communication attitudes of children who stutter and those who do not. Proceedings of 3rd World Congress on Fluency Disorders, Nyborg, Denmark, pp. 598 - 604.

Jelčić-Jakšić, S., Brestovci, B. (2003): Differences between stutterers and nonstutterers in voice and EGG data. In: Baker K.L. & Rowley DT: Proceedings of the Sixth Oxford Dysfluency Conference. Leicester, UK: KLB Publication, pp. 319 - 331.

Nikolić, B., Brestovci, B. (1985): Primjer prepoznavanja uzoraka opisanih nad skupom kvalitativnih varijabli uz konzistentna linearna ograničenja. Defektologija, 1985, 21, 2, 81 - 88.

Prizl-Jakovac, T., Brestovci, B. (2004): Semantičko povezivanje riječi sa slikom kod osoba s afazijom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja.

Šifra: LDO-10	<i>POREMEĆAJI GLASA II</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Natalija Bolfan-Stošić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Ovaj nastavni predmet sadrži različite vrste dijagnostičkih postupaka kod poremećaja glasa (subjektivna i objektivna procjena i analiza glasa), vrste terapija i postupaka kod različitih poremećaja glasa, istraživanja različitih oblika poremećaja glasa od infantilne do odrasle dobi domaćih i stranih autora, akustičke karakteristike i analizu plača zdrave i bolesne dojenčadi, biološki razvoj i normalan glas u pubertetu, načine ispitivanja glasa kod hiper i hipofunkcionalnog načina foniranja te terapijski postupci, glasove vokalnih profesionalaca i starački glas.</p> <p>Seminari: teme koje izabere nastavnik i/ili student u okviru nastavnog predmeta.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Predmet razvija: primjenu naučene strategije terapije glasa u praksi, provedbu subjektivne procjene glasa pomoću ljestvica za procjenu glasa, primjenu akustičke analize različitih vrsta oštećenja glasa pomoću različitih programa za analizu glasa i govora s kojima se studenti upoznaju kroz predavanja i vježbe u akustičkom laboratoriju (mentorica je ujedno i nositeljica nastavnog predmeta). Uz mentora u matičnoj kući, minimalno je jedan mentor iz kliničke prakse izvan Fakulteta. Znanje prepoznavanja poremećenih karakteristika glasa na spektru te uz subjektivnu procjenu glasa, određivanje vrste poremećenog vokalnog funkcioniranja (npr. hiper ili hipofunkcionalne disfonije), naglašeno je u Poremećajima glasa II. Sposobnost procjene učinka primijenjene metode subjektivne ili objektivne procjene poremećenog glasa u svrhu određivanja terapije glasa je jedan od važnijih ciljeva ovog nastavnog predmeta.</p>				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	

☒ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>American Speech - Language Hearing Association (1998): Voice Disorders: Diagnostic Grand Rounds. ASHA Product Sales, RTN, Inc. (32 str).</p> <p>Bolfan-Stošić, N. (1999): Akustičke karakteristike glasa djece s Downovim sindromom, oštećenjima sluha, cerebralnom paralizom, disfonijama i djece bez oštećenja. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. (Rezultati i diskusija: 58 str).</p> <p>Dworkin, J. P., Meleca, R. J. (1997): Vocal Pathologies: Diagnosis, Treatment, and Case Studies. Singular Publishing Group, Inc. San Diego, London. (Poglavlja 4,5 i 6: 56 str).</p> <p>Harris, T., Harris, S., Howard, D. M. (1997): The Voice Clinic Handbook. Whurr Publishers Ltd. (Poglavlje od 12 str.: Speech therapy for dysphonia)</p> <p>Martin, D., Fitch, J., Wolfe, V. (1995): Pathological Voice Type and the Acoustic Prediction of Severity. Journal of Speech and Hearing Research, 38, 765 – 771. (6 str)</p> <p>Pedersen, M. (1997): Biological Development and the Normal Voice in Puberty. Acta Universitatis Ouluensis, D Medica 401, Oulu University Press, Finland. (45 str)</p> <p>Shaheen, N. A. (2001): The Voice Diagnostic Protocol. Aspen Publishers, Inc. Gaithersburg, Maryland, USA. (177 str)</p>			
Preporučena literatura			
<p>Hillman, R. E., Verdolini, K. (1999): Management of Hyperfunctional Voice Disorders: Unifying Concepts and Strategies. ASHA Product Sales, Rockville, USA. (77 str)</p> <p>Orlikoff, R. F., Baken, R. J. (1993): Clinical Speech and Voice Measurement. Laboratory Exercises. Singular Publishing Group, Inc., San Diego, CA, USA. (Poglavlja 12, 13 i 14: 58 str).</p>			
Kvalifikacijski radovi			
<p>Bolfan-Stošić, N. (1994): Akustičke karakteristike dječjih glasova. Magistarski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. (Od poglavlja Metode rada do Zaključka: 53 str).</p> <p>Bolfan - Stošić, N. (1995): Promjene periodiciteta za vrijeme fonacije u djece s disfonijama i djece bez disfonija. Zbornik radova "Logopedija danas za jutri", Radenci, 14 – 21, Slovenija, 14 – 21. (7 str).</p> <p>Bolfan - Stošić, N. (1995): Vrijeme fonacije i frikcije disfonične djece predškolske dobi. Govor, XII, 2, 145-153. (8 str).</p> <p>Bolfan - Stošić, N. (1995): Subjektivna procjena predškolskih disfonija. Defektologija, 31, 1-2, 101-106. (5 str).</p> <p>Bolfan - Stošić, N. (1996): Neke bitne razlike u osobinama glasa djece sa i bez poremećaja glasa. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 32, 1, 37 – 48. (11 str).</p> <p>Bolfan-Stošić, N., Brestovci, B., Opačić, M. (2001): Usporedba zdravog i bolesnog plača. Knjiga radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem GLAS/VOICE, veljača, 26-28, Opatija, 101 – 104. (3 str)</p> <p>Bolfan-Stošić, N., Bradarić – Jončić, S., Vrdoljak, K. (2001): Kvaliteta glasa gluhe i čujuće djece. Knjiga radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem GLAS/VOICE, veljača, 26-28, Opatija, 144 – 147. (3 str)</p> <p>Bolfan – Stošić, N., Heđever, M., Znaor, M. (2000): Utjecaj pušenja na kvalitetu glasa studentica. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 36, 2, 179 – 184. (5 str)</p> <p>Brestovci, B., Bolfan-Stošić, N. (2000): Acoustical Analysis of Newborn Infant Cries. Proceedings of the papers of the 4rd International Workshop, Advances in Quantitative Laryngoscopy, Jena, Germany, April, 7-8, 29-33. (4 str).</p>			

2. GODINA – OBVEZNI PREDMETI

Šifra: LDO-11	<i>LOGOPEDSKA DIJAGNOSTIKA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta				
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Predmet, sadržaj, metodologijski pristupi i djelokrug logopedске dijagnostike. Osnovni pojmovi, temeljna načela i strategije u logopedskoj dijagnostici. Znanstvena utemeljenost dijagnostičkog istraživanja poremećaja glasa, gutanja, govora, jezika, čitanja, pisanja i općenito poremećaja humane komunikacije. Primjena standardnih logopedskih testova i instrumenata u logopedskoj dijagnostici. Primjena nestandardnih postupaka i procedura u prikupljanju valjanih i potrebnih podataka u logopedskoj dijagnostici. Kvalitativne i kvantitativne metode i postupci u procesu logopedске dijagnostike. Dokumentacija - bitan aspekt u procesu dijagnostike. Logopedska dijagnoza i procjena te logopedska diferencijalna dijagnoza. Logopedsko dijagnostičko izvješće: struktura, sadržaj te način izradbe. Primjena kompjutorskih programa u logopedskoj dijagnostici. Znanja, sposobnosti i vještine potrebnih za uspješnu prezentaciju rezultata dijagnostičkog procesa, bilo usmeno(pred timom stručnjaka, roditeljima, klijentu, kolegama),bilo pismeno.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Osposobljava logopeda za stručno i osjetljivo slušanje te aktivno opažanje modaliteta verbalno-glasovnog ponašanja i komunikacije općenito. Sposobnosti i vještine za adekvatan izbor i primjenu testova, upitnika, skala i drugih logopedskih postupaka i procedura te za primjenu laboratorijskih dijagnostičkih ispitivanja. Vještina i sposobnosti za kvalitativno i kvantitativno ispitivanje komunikacijskih vještina i nedostataka. Osposobljava logopeda za formuliranje i provjeravanje kliničkih hipoteza i primjenu postupaka i strategija diferencijalne logopedске dijagnostike. Vještina i sposobnosti za izradu detaljnog pismenog logopedskog izvješća o rezultatima procjene te za oralnu prezentaciju istih.</p>				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 1	Ukupno sati: 75
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Brestovci, B. (1981): "Potpuni test" za određivanje konzistentnosti nestandardno izgovorenih glasova. Defektologija, 17, 1-2, 85-92. Brestovci, B., Krznar, I. (1985): Multidimenzionalni pristup etiologiji mucanja. Defektologija, 21, 1, 55-70. Brestovci, B. (1986): Mucanje: Govor, Inteligencija, Antropometrija, Motorika, Anksioznost. Fakultet za defektologiju - Izdavački centar, Zagreb-Rijeka. Poglavlja: 'Etiologija i rehabilitacija mucanja', s. 23 - 36; 'Mucanje i anksioznost', s.172-175. Brestovci, B., Prizl-Jakovac, T. (1995): Izgovor imenica na zadani glas u osoba koje</p>				

mucaju. Govor, 12,2 135 - 144.

Brestovci, B., Prizl-Jakovac, T. (1995): Analiza instrumenta jakosti mucanja za djecu i odrasle. Logopedija, 1, 1-2, 29 - 47.

Brestovci, B. (1997): Dijagnosticiranje mucanja djece. Defektologija, 3, 3, 41-52.

Brestovci, B. i dr. (1998): Evaluacija uspješnosti terapije mucanja. U: Mucanje – rano otkrivanje, dijagnostika i terapija, Logopedski centar, Zagreb, s. 1-24.

Brestovci, B. i dr. (1999): Akustička analiza glasa žena s vokalnim nodulima. U: 6. strokovno srečanje logopedov Slovenije: Ustvarjalnost v logopediji. Nova Gorica, s. 190 - 196.

Brestovci, B. i dr. (2002): Akustičke karakteristike glasa starih osoba. Zbornik radova s Prvog znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem Glas/Voice, Opatija, Hr, 26-28. 2001. Izdano, Zagreb, 2002, s. 132-137.

Haynes, W. O., Pindzola, R. H. (2004): Diagnosis and evaluation in speech pathology. Pearson, Boston. Poglavlja: 'Introduction to diagnosis and evaluation: philosophical issues and general guidelines', s. 1-26; 'Psychometric considerations in diagnosis and evaluation', s. 49 - 72. 'The diagnostic report', s. 353 - 363. (Navedena poglavlja biti će prevedena).

Jelčić-Jakšić, S., Brestovci, B. (2003): Elektroglogotografska mjerenja u žena koje mucaju i žena tečnog govora. Govor, 20, 1-2, 157 - 168.

Prizl-Jakovac, T., Brestovci, B. (2004): Semantičko povezivanje riječi sa slikom kod osoba s afazijom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 40, 1, 65 - 77.

Tomblin, J. B. et al. (1994): Disgnosis in speech - language pathology. Singular Publishing Group, Inc, San Diego. Poglavlja 'Perspectives on diagnosis', s. 1-28 'The clinical history', s. 53- 63. (Bit će prevedena).

Preporučena literatura

Awan, S. N. (2001): The voice diagnostic protocol. Aspen Publishers, Inc., Gaithersburg, Maryland.

Brestovci, B. (2004): Sažetak materijala iz logopedске dijagnostike. Fakultet za defektologiju, Zagreb, s. 205. (materijal za studente - za praćenje predavanja).

Brestovci, B. (2001): Dijagnosticiranje poremećaja glasa : I, II, III, IV. Materijali pripremljeni za studente koji se nalaze u biblioteci fakulteta.

Brestovci, B. (2002): Dijagnosticiranje mucanja i drugih poremećaja tečnosti : procedure, testovi, skale, upitnici i dr. Materijal pripremljen za studente, a nalazi se u biblioteci fakulteta.

Hedge, M. N. (1995): Pocket guide to assessment procedure in speech-language pathology. Singular Publishin Group, Inc., San Diego.

Nation, J. E., Aram, D. M. (1990): Diagnosis of speech and language disorders. Singular Publishing Group, Inc., San Diego.

Philips, B. J., Ruscello, D. (1998): Differential diagnosis in speech-language pathology. Butterworth-Heinemann, Boston.

Ruscello, D. M. (2001): Tests and measurements in speech-language pathology. Butterworth-Heinemann, Boston.

Shibley, K. G., McAfee, J. G. (1992): Assessment in speech - language pathology: a resource manual. Singular Publishing Group, Inc, San Diego.

Word Weaver for speech and language assessment '98 (CD ROM)- (1998): Version: Full SP1. DataMorphosis, Inc, 1998.

Kvalifikacijski radovi

Brestovci, B. (1981): "Potpuni test" za određivanje konzistentnosti nestandardno izgovorenih glasova. Defektologija, 17, 1-2, 85-92.

Brestovci, B. (1983): Motorik Sprache und Motorische Auffälligkeiten Bei Stottern. U: Rehabilitative Bewegungserziehung, VEB Verlag und Gesundheit, Berlin, s. 16-21, 67-70.

- Brestovci, B. (1986): Mucanje : Govor, Inteligencija, Antropometrija, Motorika, Anksioznost. Fakultet za defektologiju - Izdavački centar, Zagreb-Rijeka.
- Brestovci, B. (1989): Povezanost između prve riječi i prve rečenice s kognitivnim sposobnostima (na alb.) . Acta Defectologica, 7, 1.2, 63-71.
- Brestovci, B., Prizl-Jakovac, T. (1995): Analiza instrumenta jakosti mucanja za djecu i odrasle. Logopedija, 1, 1-2, 29-41.
- Brestovci, B., Prizl-Jakovac, T. (1995): Izgovor imenica na zadani glas u osoba koje mucaju. Govor, 12, 2 135 - 144.
- Brestovci, B. (1997): Dijagnosticiranje mucanja djece. Defektologija, 3, 3, 41-52.
- Brestovci, B. (1997): Condition od speech communication six months after the stuttering treatment. Zbornik radova s znanstvenog skupa 'Rehabilitacija i inkluzija', Fakultet za defektologiju, Zagreb, 1997, s. 81-92.
- Brestovci, B. i dr.(1999): Akustička analiza glasa žena s vokalnim nodulima. U: 6.strokovno srečanje logopedov Slovenije: Ustvarjalnost v logopediji. Nova Gorica, s. 190 - 196.
- Brestovci, B., Bolfan-Stošić, N. (2000): Acoustic analysis of infant cries. Braunschweig, T., Hanson, H., Schelhom-Neise, P.,Witte, H.(eds.) Advances in quantitative laryngology, voice and speech research. Proceedings of 4th Internationalworkshop, Jena: Friedrich-Schiller University, April 7-8, 29 - 33.
- Brestovci,B., Jelčić-Jakšić, S. (1999): Social anxiety in persons who stutter assessed WPS-R. Proceedings 24th then IALP Congress, Amsterdam, s. 715 - 720.
- Brestovci, B. i dr. (2002): Akustičke karakteristike glasa starih osoba. Zbornik radova s Prvog znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem Glas/Voice, Opatija, Hr, 26-28.2001. Izdano, Zagreb, 2002, s. 132-137.
- Jelčić-Jakšić, S., Brestovci, B. (2003): Differences between stutterers and nonstutterers in voice and EGG data. In: Baker K.L. & Rowlew DT: Proceedings of the Sixth Oxford Dysfluency Conference. Leicester, UK: KLB Publication, pp. 319 - 331.
- Prizl-Jakovac,T., Brestovci, B. (2004):Semantičko povezivanje riječi sa slikom kod osoba s afazijom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 40, 1, 65-77.

Šifra: LDO-13	<i>REHABILITACIJA SLUŠANJA I GOVORA II</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: II
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Luka Bonetti	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
<p>Temeljni procesi razvoja osobe od rođenja do sedme godine života. Specifičnosti prijema i obrade informacija u uvjetima oštećenja sluha: obilježja i uloga živčanog sustava i osjetila; osjetna integracija; osjeti i značenje; aparat za senzornu obradu; poremećaji senzorne integracije. Zvučni fenomeni, njihove značajke i akustičko-perceptivne značajke glasova u kontekstu procesa rehabilitacije slušanja i govora osoba s oštećenjem sluha: intenzitet, frekvencija, trajanje i boja; pragovi čujenja i slušanja govora; auditivnost i ekstraauditivnost glasova; auditivne i ekstraauditivne optimalne glasova; frekvencijske karakteristike uha i optimalni slušni prostor; adekvantni akustički podražaji i njihovo</p>		

značenje u rehabilitaciji slušanja i govora; filtriranje signala u rehabilitaciji slušanja i govora. Vrste i svojstva slušnih, taktilnih i vizualnih pomagala, procedure odabira i uporaba pomagala u rehabilitaciji slušanja i govora. Temeljna načela, faze i uvjeti održavanja auditivnog treninga. Opća načela diferencijalne dijagnostike osobe s oštećenjem sluha.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet razvija znanja, kompetencije i vještine potrebne za samostalni rad na kreiranju individualnih programa i njihove realizacije u okviru govorno-jezične rehabilitacije osoba s oštećenjem sluha te sudjelovanje u dijagnostičkom timu.				
ECTS – bodovi		4		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Horga, D. (1988): Perceptivni spektar glasova. Defektologija, 24, 1, 17-40. Radovančić, B. (1988): Vrste oštećenja sluha, tipovi audiogramskih krivulja i stupnjevi oštećenja sluha, Zbornik radova sa SSPS, Pelister, 65-73. Radovančić, B. (1995): Osnove rehabilitacije slušanja i govora. SOOS i Fakultet za defektologiju, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Hull, R. H. (2001): Aural Rehabilitation, 4th edition. Singular Publishing Group, San Diego, London. Juras, Z. (1966): Akustičke metode i njihovi principi u rehabilitaciji osoba s oštećenim sluhom. Defektologija, 2, 1, 107-114. Sandlin, R. E. (Editor) (2000): The Textbook of Hearing Aid Amplification. Delmar.				
Kvalifikacijski radovi				
Radovančić, B. (1972): Komunikacija audioverbalnim simbolima i nagluhi. Spec. Šk., 21, 1-2, 16-21. Radovančić, B. (1983): Motorik-Sensorik (Kap.1.2.1.), 10-16, i Motorische Auffälligkeiten bei Gehorlosen (Kap.2.3.4.), 70-74. U: Annelis Beger und autorenkolllektiv: Rehabilitative Bewegungs-Erziehung, WEB Verlag Volk und Gesundheit, Berlin. Radovančić, B. (1988): Vrste oštećenja sluha, tipovi audiogramskih krivulja i stupnjevi oštećenja sluha. Zbornik radova sa SSPS, Pelister, 65-73. Radovančić, B. (1988): Teorijske osnove programiranja u defektologiji. Zbornik radova sa SSPS. Pelister, 219-223. Radovančić, B. (1995): Osnove rehabilitacije slušanja i govora. SOOS i Fakultet za defektologiju, Zagreb. Radovančić, B. (1995): Neke značajke osnovnog laringalnog glasa u gluhe i teško nagluhe djece. Logopedija, 1, 1-2, 55-61. Radovančić, B. (1995): Počeci rehabilitacije djece s oštećenjima govora u Hrvatskoj. U: 110 godina rada zemaljskog zavoda za gluhonijemu djecu – obol utemeljenju i razvitku hrvatske surdologije. 74-77. Zagreb, Centar za odgoj i obrazovanje «S. Raškaj».				

Šifra: LDO-14	<i>MUCANJE</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc.dr.sc. Senka Sardelić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Epidemiologija i genetika mucanja. Odnos okoline, posebno roditelja prema djeci koja mucaju. Mucanje kao naučeno ponašanje. Emocionalna stanja i mucanje. Psiholingvistika i mucanje. Patofiziologija mucanja (respiratorna i laringealna kontrola, neuromišićna aktivnost, neuroistraživanja). Etiologija (anticipacija, fenomen "oporavka", Dinamički model, Model određenja kapaciteta, stečeno mucanje). Procjena i dijagnoza. Terapije mucanja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Predmet bi studentima trebao omogućiti stjecanje temeljnih znanja o nastanku, razvoju i rehabilitaciji mucanja. U tu svrhu trebaju svladati različite uzroke mucanja; procese evaluacije i mjerenja relevantnih aspekata mucajućeg ponašanja kao i načine rehabilitacije djece i odraslih osoba obzirom na različitu prirodu poremećaja.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 2	Vj.: 1	Ukupno sati: 75
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Prins, D. (1994): Fluency and Stuttering. U: F. D. Minifie (ed): Communication Sciences and Disorders. Singular Publishing Group, Inc. San Diego, str. 521-561. Ratner, N. B., Healey, E. C. (1999): Stuttering Research and Practice: Bridging the Gap. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, New Jersey, London, str: 27-44; 63-84; 115-122; 175-192; 193-210; 231-244. Sardelić, S., Brestovci, B. (2003): Cjeloviti pristup etiologiji mucanja. Govor, XX, 1-2, 387-404.				
Preporučena literatura				
Bloodstein, O. (1995): A Handbook on Stuttering. Singular Publishing Group, Inc., San Diego. Freund, H. (1996): Psychopathology an the Problems of stuttering. Charles C. Thomas Publischers. Springfield. Sardelić, S. (1996): Napetost mišića larinksa i emocije u osoba koje mucaju. Doktorska disertacija, Fakultet za defektologiju, Zagreb, str. 16-32. Webster, D. B. (1995): Neuroscience of Communication. Singular Publishing Group, Inc., San Diego, London, str. 239-298.				
Kvalifikacijski radovi				
Brestovci, B., Sardelić, S., Heđever, M. (1998): Evaluacija uspješnosti terapija mucanja. I. međunarodni logopedski seminar - Mucanje: rano prepoznavanje, dijagnostika i terapija, Logopedski centar, Zagreb. Sardelić, S. (2003): Etiologija mucanja. U: P. Čimbur (ed): Balada o mucanju, Prosvjeta,				

Zagreb, 7-43.

Sardelić, S., Brestovci, B. (2003): Cjeloviti pristup etiologiji mucanja Govor, XX, 1-2, 387-404.

Sardelić, S., Heđever, M. (1989): Popratne pojave i nepoželjni oblici ponašanja djece koja mucaju. Defektologija, 25, 101-107.

Sardelić, S., Heđever, M. (1999): Lateralizacija osoba koje mucaju. 6. strokovno srećanje logopedov Slovenije: Ustvarjalnost v logopediji, Nova Gorica, 153-158.

Sardelić, S., Heđever, M., Jelčić, S. (1989): Procjena nekih karakteristika mucanja. Acta Defektologica, 8, 1-2, 15-22.

Šifra: LDO-15	<i>POREMEĆAJI SOCIJALNE KOMUNIKACIJE</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II / Semestar: III		
Studijski program	Logopedija - diplomski			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Jasmina Ivšac Pavliša, prof. logoped			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Razvoj socijalne kognicije i njezina uloga u komunikacijskom i jezično-govornome razvoju. Funkcije komunikacije (vrste, složenost, zastupljenost) i komunikacijska sredstva. Obilježja narušenog komunikacijskog razvoja (problem responzivnosti, izmjene uloga i višestrukih obrata, započinjanja i održavanja interakcije/konverzacije, ograničenost komunikacijskih funkcija i komunikacijskih sredstva, odsustvo samoispravljanja i uvažavanja socijalnih signala, atipična neverbalna komunikacija, stereotipna, repetitivna i nefunkcionalna uporaba jezika, problemi pripovijedanja). Metode procjene združene pažnje, imitacijskog učenja, socijalnih interesa i responzivnosti, jezičnoga razumijevanja, teorije uma, igre, socijalne interakcije u odnosu na situacijski kontekst. Lingvistički, kognitivni i socijalni aspekti jezične uporabe. Obilježja jezičnoga razvoja kod djece s pervazivnim razvojnim poremećajima i uloga logopeda u dijagnostici i terapiji teškoća socijalne komunikacije. Pragmatičke jezične teškoće (obilježja, načini procjene, terapijski postupci, uključivanje u školsku sredinu). Terapijski postupci (postojeći programi poticanja komunikacijskoga i jezičnoga razvoja, uloga roditelja, uloga logopeda).				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznati studenta s različitim kliničkim slikama odstupanja u razvoju socijalne komunikacije tijekom ranoga i srednjega djetinjstva (od odstupanja u predjezičnoj do odstupanja u jezičnoj komunikaciji). Predmet treba osposobiti studenta za prepoznavanje razvojnih odstupanja u komunikaciji koja upućuju na teškoće socijalne komunikacije (zakašnjeli razvoj intencijske komunikacije, atipični komunikacijski obrazac..), pervazivne razvojne poremećaje (poremećaj na autističnome spektru, Aspergerov poremećaj), te za razumijevanje razvojnih promjena u kliničkim slikama. Nadalje student treba ovladati metodama procjene komunikacijskih odstupanja i terapijskim postupcima.				
Preduvjet za upis predmeta:		položena Ontogeneza komunikacije (LPO-10)		
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred 1	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	

Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p>Ljubešić, M. (2005.) Obilježja komunikacije male djece s autizmom. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 41, 103-109.</p> <p>McTear, M. F., Conti-Ramsden, G. (1994.) <i>Pragmatic disability in children</i>. Whurr Publishers Ltd. London.</p> <p>Wetherby, A. M., Warren, S. F., Reichle, J. (1998.) <i>Transitions in Prelinguistic Communication</i>, Brookes Publishing.</p>			
Preporučena literatura			
<p>Attwood, T. (1998.). <i>Asperger's Syndrome. A Guide for Parents and Professionals</i>, Jessica Kingsley Publishers, London.</p> <p>Carpenter, M., Nagell, K. i Tomasello, M. (1998.) <i>Social cognition, joint attention, and communicative competence from 9-15 month of age</i>. Monographs of the Society for Research in Child Development, No. 255 Vol.63.</p> <p>Klin, A., Volkmar, F. R., Sparrow, S. S. (2000.) <i>Asperger Syndrome</i>, The Guilford Press, New York London.</p> <p>Tomasello, M. (1999.) <i>The cultural origins of human cognition</i>, Harvard University Press, str. 56-134.</p> <p>Ozonoff, S., Dawson, G., McPartland, J. (2002.) <i>A parent's guide to Asperger syndrome & high-functioning autism</i>, The Guilford Press.</p> <p>www.hanen.org</p>			
Kvalifikacijski radovi			
<p>Ljubešić, M. (1993.) Poremećaji govora i ponašanja. <i>Defektologija</i>, 29, 151-159.</p> <p>Ljubešić, M. (1994.) Učiteljske procjene nepoželjnih ponašanja i jezična razvijenost. U: Mihaljević-Djigunović, J. i Pintarić, N. (ur). <i>Primijenjena lingvistika danas</i>, Zagreb: HDPL, 163- 168.</p> <p>Ljubešić, M. (2000.) Dijete s teškoćama u razvoju i autonomija. U: Babić, N. i Irović, S. (ur). <i>Interakcija odrasli - dijete i autonomija djeteta</i>. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Visoka učiteljska škola, 130-137.</p> <p>Ljubešić, M. (2003.) Razvojni jezično-govorni poremećaji: novi uvidi. Zbornik: <i>Logopedija za vsa življenska življenska obdobja</i>. Ljubljana: Zavod za gluhe i naglušne, 14-17.</p> <p>Ivšac, J. (2003.) Rani komunikacijski razvoj. U: Ljubešić, M. (ur)., <i>Biti roditelj</i>, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, str. 85-105.</p> <p>Ljubešić, M. (2005.) Obilježja komunikacije male djece s autizmom. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 41, 103-109.</p> <p>Ivšac, J., Gaćina, A. (2006.) Postoji li pragmatički jezični poremećaj? <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 42 (2): 17-29.</p> <p>Ivšac Pavliša, J. (2009.) Atipični komunikacijski razvoj i socioadaptivno funkcioniranje u ranoj dobi. <i>Društvena istraživanja</i>. (prihvaćen za objavljivanje).</p> <p>Šimleša, S., Ljubešić, M. (2009.) Aspergerov sindrom u dječjoj dobi. <i>Suvremena psihologija</i>. (prihvaćen za objavljivanje)</p>			

Šifra: LDO-17	GOVORNA AKUSTIKA			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mladen Heđever			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	Ana Bonetti, prof.			
Status predmeta	☒ obvezni	☐ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Oscilogram. Spektrogram. FFT analiza. LPC analiza. LTASS. Akustičke karakteristike glasa (fundamentalna frekvencija, jitter i shimmer, harmonici). Akustičke karakteristike govora. Formanti. Akustička analiza glasa i govora u dijagnostičiranju poremećaja.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Naučiti studenta da ovladaju relevantnim metodama akustičke analize normalnog i poremećenog glasa i govora te naučiti primjenjivati ove metode u dijagnostici terapiji i istraživanju govorno – glasovne patologije.				
ECTS – bodovi		5		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Johnson, K. (1997): Acoustics and Auditory Phonetics. Blackwell Publishers, Oxford. Ladefoged, P. (1996): Elements of Acoustics Phonetics. The university of Chicago Press, Chicago, London				
Preporučena literatura				
Osnović, A., Fece, I, Tibai, S. (1989): Akustika i tonsko snimanje. Radničko i narodno sveučilište «M. Pijade», Zagreb.				
Kvalifikacijski radovi				
Bolfan – Stošić, N., Heđever, M., Znaor, M. (2000): Utjecaj pušenja na kvalitetu glasa studentica. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, vol. 36, br. 2, Zagreb, 179 – 184. Globlek, D., Šimunjak, B., Ivkić, M., Hedjever, M. (2004): Speech and voice analysis after near-total laryngectomy and tracheoesophageal puncture with implatation of Provox 2 prosthesis. Logopedics Phoniatrics Vocology. Taylor & Francis Health Sciences, Stockholm, vol. 29, 2, 84 – 86. Heđever, M. (1996): Akustička analiza vremenskih segmenata normalnog i poremećenog govora. Doktorska disertacija, Fakultetu za defektologiju, Sveučilište u Zagrebu. Heđever, M., Pavičić-Dokoza, K. i Pavičić-Šarić, J. (2004): Laringealna dinamika djece koja mucaju. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 40, 1, Zagreb, 39 – 44. Stojčević, I., Carek, V., Buković, D., Hedjever, M. (2004): Influence of the Partial Denture on the Articulation of Dental and Postalveolar Sounds. Collegium Antropologicum, Vol. 28, 2, Zagreb, 799 – 807.				

IZBORNI PREDMETI

Šifra: LDI-1	<i>NEUROBIOLOGIJA JEZIKA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Diana Arapović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Maja Cepanec			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Predmetom je obuhvaćena pojava jezika (filogeneza i ontogeneza), biološki model jezika u mozgu i jezični geni. Govorno-jezični poremećaji proučavaju se u djece i odraslih s različitim genetskim sindromima. Tu su uključeni genetski sindromi sa statičnim i progresivnim strukturalnim anomalijama; sa statičnim i progresivnim neurološkim poremećajem (sindromi s kasnijim ili progresivnim degenerativnim procesima koji zahvaćaju stanice mozga, sindromi s progresivnim kranijalnim anomalijama koje imaju sekundarni efekt na razvoj mozga, sindromi s neoplastičnom aktivnošću koja ima direktni ili indirektni učinak na CZS). Sindromi sa statičnim i progresivnim gubitkom sluha, te oni s ranim i kasnim poremećajima u ponašanju. Također predmet obuhvaća i terapijske metode koje se primjenjuju u različitim slučajevima.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti bi trebali naučiti prepoznati različite genetske sindrome i govorno-jezične poremećaje koji ih prate, te terapijske mogućnosti.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati:30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Ludlow, Christy L., Cooper, J. A. (1983): Genetic aspects of speech and language disorders. New York.</p> <p>Rice, L. M. (1996): Toward a Genetics of Language. Lawrence Erlbaum Associates, publishers, Mahwah, New Jersey, 191-297.</p>				
Preporučena literatura				
Jenkins, L. (2000): <i>Biolinguistics</i> . University Press. 15-76				
Kvalifikacijski radovi				

Šifra: LDI-3	HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK 301 /302			
Opći podaci				
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marina Milković			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>OPIS PROSTORA; Lociranje predmeta u zatvorenom prostoru. KONVERZACIJA (strategije). Žaljenje na što/koga, predlaganje rješenja, traženje pomoći, traženje dozvole/odbijanje. RAZMJENA OSOBNIH INFORMACIJA; Važni događaji u životu, rođenje, djetinjstvo, obrazovanje, ljubav, rat, bolest, smrt. OPIS/IDENTIFIKACIJA PREDMETA; Hrana. SLOBODNO VRIJEME; Vikend, godišnji odmori, aktivnosti, planiranje, godišnja doba. GRAMATIKA: klasifikatori, vrste glagola, aspekt, topic-comment struktura, nemanualne karakteristike</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij se nastavlja na HZJ II.. Cilj je razvijanje konverzijske fluentnosti, širenje vokabulara i upoznavanje s lingvističkim obilježjima: morfologija i sintaksa.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko».</p> <p>Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (eds.) (2004): Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.</p> <p>Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.). Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation, Zagreb.</p> <p>Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Bergman, B. (1986): Non-manual components of signed language: Some sentence types in Swedish Sign Language; in: Loncke, Boyes-Braem, Lebrun (eds.). Recent Research on European Sign Languages. Lisse: Sweets & Zeitlinger B.V. 49-59.</p> <p>Bergman, B., Vallin, L. (1985): Sentence structure in Swedish Sign Language; in Stokoe & Voltera eds: SLR 83, Silver Spring, MD: Linstok Press, 217-225.</p> <p>Brien, D. (1993): Dictionary of British Sign Language/English. British Deaf Association, London-Boston.</p> <p>Klima, E., Bellugi, U. (1979): The signs of language; Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England.</p> <p>Sutton-Spence, R., Woll, B. (1998): The Linguistics of British Sign Language; University Press, Cambridge.</p>				

Kvalifikacijski radovi

Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.

Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. *Dijete i društvo*, 3, 385-389.

Bradarić-Jončić, S.: Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha (2000), *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 35, 2.

Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", *Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih*, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.

Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», *Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir»*.

Bradarić-Jončić, S., Milković, M. (2004.): Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.). *Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education*, ERF, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (eds.) (2004): *Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education*, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. *Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko»*.

Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednješkolnom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske. Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhosljepošćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Milković, M. (2005): Red riječi u hrvatskom znakovnom jeziku; Neobjavljeni Magistarski rad, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb.

Milković, M., Bradarić-Jončić, S. (2004): Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

Šifra:	<i>METODOLOGIJA JEZIČNIH ISTRAŽIVANJA</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Marijan Palmović		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević, Gordana Hržica, prof.		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Cilj je kolegija upoznati studente sa širokim spektrom kliničkih i istraživačkih metoda u području istraživanja jezika. Ova se znanja nužno i logično nadovezuju na sve jezične kolegije koje studenti slušaju tijekom preddiplomskoga i diplomskoga studija. Osim poznavanja različitih bihevioralnih, neurokognitivnih metoda te metoda u stvarnome i odgođenome vremenu studenti će moći oblikovati i primijeniti metode u kliničkome i istraživačkome radu.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Predmet razvija znanja potrebna za sudjelovanje na istraživanjima jezika kako bihavioralnim, tako i elektrofiziološkim metodama. Studenti će se upoznati sa specifičnostima eksperimentalnog nacrtu u području jezičnih istraživanja te se naučiti služiti temeljnim programima kojima se služe istraživači u tom području.			
ECTS – bodovi		3	
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.:1 Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija
☐ internet	☒ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
Kuvač, J., Palmović, M. (2007.) Metodologija istraživanja dječjega jezika. Jastrebarsko: Naklada Slap			
Menn, L., Bernstein Ratner, N. (ur.) (2009) Methods for Studying Language Production. New York and London: Psychology Press. (odabrana poglavlja)			
Preporučena literatura			
Carreiras, M., Clifton, C. Jr. (ur.) (2005) The On-Line Study of Sentence Processing. New York and Hove: Psychology Press.			
Milas, G. (2006.) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Zagreb: Školska knjiga.			
Kvalifikacijski radovi			
Palmović, M. (2007.) Electrophysiological Evidence for Sentence Comprehension: A Comparison of Adults, Normal Developing Children and Children with SLI. Sveučilište u Zagrebu, doktorska disertacija.			
Kuvač, J., Palmović, M. (2007.) Metodologija istraživanja dječjega jezika. Jastrebarsko: Naklada Slap.			
Palmović, M., Kuvač, J., Kovačević, M. (2007.) Istraživanje posebnih jezičnih teškoća metodom kognitivnih evociranih potencijala (KEP). Revija za rehabilitacijska istraživanja 43, 1, 63-73.			
Dobravac, G., Palmović, M. (2006.). Evocirani potencijali i sintaktička i semantička obrada. Govor 23, 19-28.			

Kovačević, M., Pfeiler, B., Palmović, M. (2007.). Red thread of Croatian and Yukatek (Maya): What could be common in the two languages. *Peninsula* 2, 2, 34-50.

Šifra:	<i>SUSTAVI KOMUNIKACIJE OSOBA OŠTEĆENA SLUHA</i>		
Opći podaci			
Odsjek	za oštećenja sluha	Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu			
Status predmeta		izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Detaljniji uvid u novija strana i domaća istraživanja govora, jezika, slušanja, čitanja s usana, čitanja i pisanja te manualnih oblika komunikacije osoba oštećena sluha.			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Studijem relevantnih naslova proširivanje i produblavanje spoznaja stečenih tijekom dosadašnjeg studija glede navedenih sustava komunikacije.			
ECTS – bodovi	3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.:0 Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	usmeni ispit	pismeni ispit	kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☒ multimedija
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<p><u>Bradarić-Jončić, S.</u> i D. Blaži (2002): Izgovor glasova u gluhih srednjoškolaca, <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 36, 1.</p> <p><u>Bradarić-Jončić, S.</u>, Avelini, R. i Pajtak, J. (2009): Prezent glagola u slušnooštećenih osnovnoškolaca. Govor (u tisku)</p> <p><u>Bradarić-Jončić, S.</u>: Vizualna percepcija govora i gluhoća (1997), <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 33, 2. 119-133.</p> <p>Poglavlje: Literacy and literacy education. U knjizi: Marschark, M. and Spencer, P.E. (2003): <i>Deaf studies, language and education</i>.</p> <p>Poglavlje: Hearing and speech perception. U knjizi: Marschark, M. (2003): <i>Deaf studies, language and education</i>. Oxford University Press.</p> <p><u>Bradarić-Jončić, S.</u>: Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha (2000), <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 35, 2,</p> <p><u>Milković, M.</u> i <u>Bradarić-Jončić, S.</u> (2007): Red riječi u hrvatskom znakovnom jeziku. <i>Hrvatska - HRRI</i></p> <p><u>Milković, M.</u> i <u>Bradarić-Jončić, S.</u> (2007) – „Neka obilježja jezičnih sastavnica hrvatskog znakovnog jezika“, zbornik radova: Dani bioetike: 7. bioetički okrugli stol: „Bioetički aspekti komuniciranja s gluhim pacijentima“ – Medicinski fakultet u Rijeci.</p> <p><u>Radić, I.</u>, <u>Bradarić-Jončić, S.</u> i <u>Farago, E.</u> (2008/1): Leksičko znanje mladeži oštećena sluha. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 1.</p> <p><u>Mohr, R.</u> i <u>Bradarić-Jončić, S.</u> (2009/1): Ovladanost prezentom glagola u gluhih srednjoškolaca, <i>HRRI</i>, 1.</p>			

Preporučena literatura:

Bolfan-Stošić, N., Bradarić-Jončić, S. i K. Vrdoljak (2001): Kvaliteta glasa gluhe i čujuće djece. Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem "Glas", Opatija.

Bradarić-Jončić, S. (1997): Neke determinante uspješnosti čitanja govora s lica i usana kod prelingvalno gluhe djece. Doktorska **disertacija**. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S. Ivković, D. i S. Popović (1999): Obilježja artikulacije i vizualne percepcije vokala i konsonanata gluhih i nagluših srednjoškolaca. Zbornik radova sa međunarodnog skupa "Ustvarjalnost v logopediji", Nova Gorica, Slovenija.

De Filippo, C.L. & Sims, D. (1988): New reflections on speechreading. The Volta Review, Vol. 90, No.5. **(knjiga)**

Easterbrooks, S.R. & Baker, Sh. (2002): Language learning in children who are deaf and hard of hearing: multiple pathways. Allyn and Bacon.

Hull, R.H. (2001): Aural rehabilitation. Singular Publishing Group Inc.

Luetke-Stahlman, B. (1998): Language issues in deaf education. Butte Publications Inc.

Maltby, M.A. and Knight, P. (2000): Audiology. David Fulton Publishers.

Paul, P.V. & Quigley S.P. (1994): Language and Deafness. Singular Publishing Group.

Paul, P.V. (1998): Literacy and deafness: the development of reading, writing, and literate thought. Allyn & Bacon. **(knjiga)**

Poglavlja: Speechreading i Speechreading training u knjizi: Tye-Murray, N. (1998): Foundations of aural rehabilitation.

Poglavlje: Language and language development, u knjizi Marschark, M. (2003): Deaf studies, language and education. Oxford University Press.

Pribanić, Lj. (1998): Jezični razvoj djece oštećena sluha. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.

Radić, I., Bradarić-Jončić, S. i Hrastinski, I. (2006): Morphological skills in youth with cochlear implants. Zbornik radova: 3rd Slovene Conference on Rehabilitation of Persons with Cochlear Implant; Maribor, Slovenija, 10.-11. 11.06.

Schirmer, B. (2000): Language & Literacy Development in children who are deaf. Allyn and Bacon.

Spencer, E.P. i Marschark, M. (2006): Advances in the spoken language development of deaf and hard of hearing children. Oxford University Press. **(knjiga)**

Tye-Murray (1998): Foundations of aural rehabilitation. Singular Publishing Group Inc.

Kvalifikacijski radovi

Bradarić-Šlujo, S.: Nepoželjni oblici ponašanja kod djece s oštećenjem sluha (1991), Defektologija, 28, 2, 163-171.

Bradarić-Šlujo, S.: Prevencija nepoželjnih oblika ponašanja kod djece s oštećenjem sluha (1992), Defektologija, 28, 1-2, 169-181.

Bradarić-Šlujo, S.: Evaluacija efikasnosti defektološkog programa za otklanjanje agresivnog ponašanja kod nagluhe djece (1992), Defektologija, 28, 1-2, 1-13.

Bradarić-Jončić, S.: Vizualna percepcija govora i gluhoća (1997), Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 33, 2, 119-133.

Bradarić-Jončić, S.: Neka obilježja čitača i govornika o kojima ovisi uspješnost vizualne percepcije govora u gluhih osoba (1998), Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 34,1.

Bradarić-Jončić, S.: Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha (2000), Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2,

Bradarić-Jončić, S. i D. Blaži: Izgovor glasova u gluhih srednjoškolaca (2002), Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 36, 1.

Bradarić-Jončić, S. Ivković, D. i S. Popović (1999): Obilježja artikulacije i vizualne percepcije vokala i konsonanata gluhih i nagluhih srednjoškolaca. Zbornik radova sa međunarodnog skupa "Ustvarjalnost v logopediji", Nova Gorica, Slovenija.

Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.

Bolfan-Stošić, N., Bradarić-Jončić, S. i K. Vrdoljak (2001): Kvaliteta glasa gluhe i čujuće djece. Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem "Glas", Opatija.

Bradarić-Jončić, S. i B. Bosnar (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Bradarić-Jončić, S. i S. Tarczay (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.): «Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education», ERF, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S. (2004): Struktura govorno-jezičnog signala i uspješnost čitanja govora s lica i usana. Govor, br. 2.

Bradarić-Jončić, S. & V. Ivasović (Eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Šifra: LDI-4	<i>FORENZIČNA AKUSTIKA I FONETIKA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Mladen Heđever	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Ograničenja i mogućnosti forenzične akustike i fonetike. Akustička procjena autentičnosti tonske snimke (otkrivanje naknadne obrade, tonske montaže ili drugih zahvata načinjenih na snimci). Poboljšanje razumljivosti snimljenog materijala. Identifikacija specifičnih		

zvukova na snimci (lokacija mjesta snimanja, analiza pucnja iz vatrenog oružja). Metode procjene govora govornika. Specifični parametri forenzične fonetike: karakteristike glasa (fundamentalna frekvencija, aktivnost i način rada glasnica), rezonancija vokalnog trakta (formanti, nazalnost i poremećaji rezonancije), suprasegmentalna struktura govora (naglasak, intonacija, ritam i brzina), govorni poremećaji, afektivna stanja i intoksikacija (droga, alkohol ili lijekovi) kao faktori prepoznavanja govornika. Prepoznavanje govornika i razlika među govornicima. Interpretacija rezultata: procjena pouzdanosti identifikacije govornika. Primjeri iz sudske prakse.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznati studente s temeljnim informacijama i znanjima iz područja akustike i fonetike koja se koriste u sudskoj praksi u procesu vještačenja autentičnosti tonske snimke, čišćenja snimki od buke i šumova te prepoznavanja govornika na temelju analize glasa, govora i jezika.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Rose, P. (2002): Forensic Speaker Identification. Taylor & Francis, London, New York.				
Preporučena literatura				
Pravilnik o stalnim sudskim vještacima. Tanner, D. C., Tanner, M. E. (2004): Forensic Aspect of Speech Patterns: Voice Prints, Speaker Profiling, Lie and Intoxication Detection. Lawyers & Judges Publishing Company, Inc., Tucson. Zakon o kaznenom postupku RH.				
Kvalifikacijski radovi				
Heđever, M. (1996): Akustička analiza vremenskih segmenata normalnog i poremećenog govora. Doktorska disertacija, Fakultetu za defektologiju, Sveučilište u Zagrebu. Heđever, M. (2005): Zbirka vještačenja iz forenzične akustike i fonetike (primjeri iz sudske prakse). Materijal u pripremi.				

Šifra: LDI-5	<i>NEUROLINGVISTIKA II</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I	
Studijski program	Logopedija		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Melita Kovačević		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	doc. dr. sc. Marijan Palmović, dr. sc. Jelena Kuvač		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
Na predmetu će se studenti upoznati s vezom viših kortikalnih funkcija i jezične proizvodnje i razumijevanja, tj. s mogućnosti povezivanja pojedinih jezičnih sastavnica s pojedinim mozgovnim područjima i neuralnom aktivnošću. Studenti bi se upoznali s			

<p>najnovijim metodama mjerenja mozgovne aktivnosti te posebnostima jezične obrade kod uredne i narušene jezične aktivnosti što pretpostavlja temeljna znanja za razumijevanje razvojnih i stečenih jezično-govornih poremećaja i u djece i u odraslih.</p> <p>Prema tome, teme bi objedinile teorijske, istraživačke i kliničke spoznaje o jezično-govornoj obradi temeljene na spoznajama suvremene kognitivne neuroznanosti. Glavne bi cjeline bile:</p> <p>teorijski pristupi obradi jezično-govorne obavijesti klasične metode neurolingvističkih ispitivanja suvremene metode bilježenja mozgovne aktivnosti: razumijevanje i tumačenje nalaza model jezičnog razumijevanja i model govorne proizvodnje: načela obrade, pohranjivanja i pretraživanja jezično-govornih obavijesti pregled neurolingvističkih spoznaja jezično-govorne patologije: posebne jezične teškoće, afazije, različiti sindromi, neuralne degenerativne bolesti i sl.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Generičke kompetencije: Analiza i sinteza informacija iz različitih područja; ovladavanje komunikacijom s drugim strukama; sposobnost snalaženja u istraživačkim situacijama. Specifične kompetencije i znanja: upoznavanje s najnovijim spoznajama i metodologijom - kliničkom i istraživačkom - čime student, budući logoped postaje ravnopravni partner u komunikaciji s drugim strukama koje se bave različitom problematikom u istome području.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Banich, M. (2004): Cognitive Neuroscience and Neuropsychology. New York: Haughton Mifflin Comp. (odabrana poglavlja) Obler, L. K., Gjerlow, K. (2002): Words in the Mind. Cambridge: Cambridge University Press Stemmer, B., Whitaker, H. A. (1998): Handbook of Neurolinguistics. New York: Academic Press. (odabrana poglavlja).				
Preporučena literatura				
Caplan, D. (1994): Language: Structure, Processing and Disorders. Cambridge MA: The MIT Press. Judaš, M., Kostović, I. (1997): Temelji neuroznanosti. Zagreb: MD. (odabrana poglavlja). Landau, B. et al. (2000): Perception, Cognition and Language. Cambridge, MA: The MIT Press. (odabrana poglavlja). Nadeau, S. E. et al. (2000): Aphasia and Language: Theory to Practice. New York: The Guilford Press. (odabrana poglavlja).				
Kvalifikacijski radovi				
Kovačević, M. (1997): Kognitivne i metajezične sposobnosti U: M. Ljubešić (ur.). Jezične teškoće školske djece. Zagreb: Školske novine. Kovačević, M. (1997): Rani jezični razvoj: okvir za novu psiholingvističku teoriju. Suvremena lingvistika. 1-2 (1997) , 40-41; 137-153. Kovačević, M. (2000): Spoznaje perinatalne i prenatalne psihologije i njezina uloga u perinatalnoj medicini U: A. Kurjak, A. Stavljenić-Rukavina (ur). Prenatalna dijagnostika i terapija. Varaždinske Toplice: Tonimir. Kovačević, M. (2001): Thematic Issue: Early Communication and Language				

Development. Zbornik Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Zagreb: ERF.

Kovačević, M. (2001): Rana komunikacija i jezični razvoj: interdisciplinarni pristup. Revija za rehabilitacijska istraživanja. 37, 1; 1-8.

Kovačević, M. Jelaska, Z., Brozović, B. (1998): Comparing Lexical and Grammatical Development in Morphologically Different Languages. U: A. Aksu Koc, E. Taylan Erguvanli, A. Ozoy Sumru ; A. Kuntay (ur). Perspectives on language acquisition. Istanbul : Bogazici University Printhouse, 1998. 368-383.

Kovačević, M., Scholer, H., Ljubešić, M. (1997): Controlled sentence production in SLI children: German and Croatian studies. Amsterdam series in child language development. 6, 71; 99-115.

Scholer, H.; Ljubešić, M.; Kovačević, M. (1998): Eine Stoerung, zwei Sprachen, verschieden Fehler? U: Scholer, H., Fromm, W.; Kany, W., Scholer, H., Fromm, W.; Kany, W. (ur.). Spezische Sprachentwicklungsstoerung und Sprachlernen. Heidelberg : Edition Schindele.

Šifra: LDI-6	<i>RAČUNALNA OBRADA DJEČJEGA JEZIKA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Marijan Palmović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Jelena Kuvač			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Predmet je namijenjen studentima koji ne žele steći samo praktična znanja za svoju buduću logopedsku praksu, nego i znanja i vještine potrebne za istraživački rad. Ovladavanje računalnom obradom jezika omogućilo bi studentima drugog obrazovnog ciklusa da sami prikupljaju i sustavno obrađuju svoje vlastite kliničke podatke.</p> <p>Predmet bi bio usmjeren na morfološko kodiranje korpusa budući da je ono najzanimljivije za hrvatski i jezičnu patologiju u hrvatskome. Pokazale bi se mogućnosti kodiranja bilo koje druge jezične osobine, prema interesima i teorijskim pretpostavkama pojedinog istraživanja. Glavne cjeline:</p> <p>Uvodno predavanje - metode: longitudinalna vs. transverzalna, izrada i analiza korpusa, mogućnosti CHILDES-a (programskog paketa CLAN)</p> <p>Prijepis zvučne datoteke - CHAT tekst editor i osnovni kodovi,</p> <p>Kodiranje pogrešaka</p> <p>Izrada računalnog leksikona i gramatike (datoteke lex.cut, ar.cut, cr.cut, depfile.cut). dva pristupa za dva tipa jezika</p> <p>Morfološko kodiranje korpusa</p> <p>Statistička obrada dobivenih rezultata - upotreba programskih paketa CLAN</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Generičke kompetencije: Ovladavanje računalnom obradom i mogućnost prijenosa znanja na druga područja.</p> <p>Specifične kompetencije i znanja: Prikupljanje i obrada jezičnoga uzorka uz stjecanje znanja i razumijevanja o posebnostima računalne obrade za pojedine jezike.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 30

Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij
Metode nastave			
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☐ multimedija
☒ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
MacWhinney, B. (1997): The CHILDES Project Tools for Analysing Talk. Hillsdale: Erlbaum.			
Preporučena literatura			
Kuvač, J., Palmović, M. (2001): Računalna obrada dječjeg jezika na primjeru usvajanja umanjeica. <i>Suvremena lingvistika</i> . 1-2, 51-52; 101-112.			
Kvalifikacijski radovi			
Anđel, M., Klampfer, S., Kilani-Schoch, M., Dressler, W. Kovačević, M. (2000): Acquisition of verbs in Croatian, French and Austrian German - an outline of a comparative analysis. <i>Suvremena Lingvistika</i> . 1-2, 49-50; 5-25.			
Jelaska, Z., Kovačević, M., Anđel, M. (2002): Morphology and semantics - the basis of Croatian case. U: Voeikova, M., Dressler, W. U. (ur). Pre- and Protomorphology : Early phases of Morphological Development in Nouns and Verbs. München : LINCOM Europa.			
Kovačević, M. (1997): Jezik i jezične sastavnice. U: Ljubešić, M. (ur.). Jezične teškoće školske djece. Zagreb: Školske novine.			
Kovačević, M. (1997): Rani jezični razvoj: okvir za novu psiholingvističku teoriju. <i>Suvremena lingvistika</i> . 1-2 (1997), 40-41; 137-153.			
Kovačević, M. (2001): Rana komunikacija i jezični razvoj: interdisciplinarni pristup. <i>Revija za rehabilitacijska istraživanja</i> . 37, 1; 1-8.			
Kovačević, M. Anđel, M. (2000): Usvajanje jezičnoga znanja u višejezičnoj sredini: kako prevladati jaz između lingvističke i komunikacijske kompetencije. U: I. Štrukelj (ur.). <i>Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije</i> . Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.			
Kovačević, M. Jelaska, Z., Brozović, B. (1998): Comparing Lexical and Grammatical Development in Morphologically Different Languages. U: A. Aksu Koc, E. Taylan Erguvanli, A. Ozoy Sumru ; A. Kuntay (ur). <i>Perspectives on language acquisition</i> . Istanbul: Bogazici University Printhouse, 1998. 368-383.			
Kovačević, M., Kuvač, J. (2004): Jezik udžbenika i jezik djeteta : razumiju li se oni? U: R. Bacalja (ur.). <i>Dijete, odgojitelj i učitelj</i> . Zadar: Sveučilište u Zadru, 93-101.			
Kovačević, M., Scholer, H., Ljubešić, M. (1997) Controlled sentence production in SLI children: German and Croatian studies. <i>Amsterdam series in child language development</i> . 6, 71; 99-115.			
Scholer, H.; Ljubešić, M.; Kovačević, M. (1998): Eine Stoerung, zwei Sprachen, verschieden Fehler? U: Scholer, H; Fromm, W. ; Kany, W. Scholer, H ; Fromm, W. ; Kany, W. (ur.). <i>Spezische Sprachentwicklungsstoerung und Sprachlernen</i> . Heidelberg : Edition Schindele.			

Šifra: LDI-8	<i>POREMEĆAJI GOVORA I JEZIKA U OSOBA S MR</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Emica Farago			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Sadržaj predmeta obuhvaća područje govorno jezične djelatnosti osoba s mentalnom retardacijom različitog stupnja i različite uzročnosti. Uz uvodne informacije o mentalnoj retardaciji unutar predmeta obrađivati će se:</p> <p>povijesni pregled i istraživanja govora i jezika osoba s MR fonološki razvoj i mentalna retardacija semantički razvoj kod osoba s mentalnom retardacijom artikulacijske sposobnosti i MR respiracijski susustav u funkciji govora interakcija djetete-odrasli i kvaliteta jezičnih i komunikacijskih sposobnosti principi govorno jezične intervencije pristupi u logoterapiji</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
<p>Studenti se upoznaju s fenomenom mentalne retardacije i stiču znanja o govorno-jezičnom, odnosno komunikacijskom kapacitetu osoba s mentalnom retardacijom u relaciji s kognitivnom razinom, starosnom dobi i različitim etiološkim faktorima. Nadalje, cilj je osposobiti studenta za samostalno provođenje dijagnostičkih metoda, te za planiranje i kreiranje logopedске rehabilitacije kod osoba s mentalnom retardacijom.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Kumin, L. (1994): Intelligibility of speech in children with Down syndrome in natural settings parents perspective, <i>Perceptual and Motor Skills</i> 78, 307-313. Marković, S. (1990): Verbalni izraz i reprezentiranje spoznaje aktivnostima, <i>Defektologija</i>, 2/1990, 25-31 Rosenberg, S., Abbeduto, L. (1993): <i>Language and Communication in Mental Retardation</i>, Lawrence Erlbaum Associates, Hillsdale, New Jersey. Van Borsel, J. (1996): Articulation in Downs Syndrome adolescents and adult, <i>European Journal of Disorders of Communication</i> 31, 415-444.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Jernigan, T., Bellugi, U., i dr. (1993): Cerebral morphologic distinctions between Williams and Downs syndrome, <i>Archives of Neurology</i> 50, 186-1991. Kumin, L. (2003): <i>Early Communication Skills for Children with Down Syndrome</i>, Woodbine House Miller, J. F., Leddy, M., Leavitt, L. A. (1999): <i>Improving the Communication of People with Down Syndrome</i>, Paul H. Brookes, publishing Co., Baltimore.</p>				

Shprintzen, R. J. (1997): Genetics, Syndromes and Communication disorders, Publisher: Singular, San Diego (odabrana poglavlja)
Walker, C.E., Roberts, M. C. (edit.), (2001): Handbook of Clinical Child Psychology, Wiley; 3 edition.

Kvalifikacijski radovi

Bolfan-Stošić N., Farago, E. (2001): Acoustic features of voice of Children with motoric Disorders. II international work shop, Models and Analysis of Vocal Emissions for biomedical Applications, University of Firenca, Italy.

Farago, E. (2004): Govorno-jezične sposobnosti djece s mentalnom retardacijom, te neke smjernice u logopedskoj terapiji, Stručni skup "20. obljetnica Centra za rehabilitaciju Zagreb, 15-20- 11.2004., Knjiga sažetaka, str. 15.

Farago, E., (2004): Obilježja glasa u mentalno retardiranih osoba, Istraživanja govora, V znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Zagreb, Knjiga sažetaka, str. 31.

Farago, E., Bolfan-Stošić, N., (2001): Acoustic features of Voice of Children with motoric Disorders, Abstract book, 1. Scientific Symposium – Glas/Voice, Opatija.

Farago, E., Heđever, M., Kovačević, G., (1998): Acoustic Characteristics of Accent in Croatian Speech, 24. World Congress of the International Association of Logopedics and Phoniatics, 1998., abstract book, Amsterdam, str. 66.

Šifra: LDI-10	<i>POTPOMOGNUTA KOMUNIKACIJA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Marta Ljubešić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Blaženka Brozović, dr.sc. Jasmina Ivšac			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Povijest alternativne i augmentativne komunikacije. Simboli, sredstva, tehnike i strategije AAK sustava. Dijagnostički postupci u odabiru AAK sustava. Kriteriji za dodjelu AAK sustava i kriterij nulte isključivosti. AAK strategije u početku uvođenja AAK sustava. Odabir rječnika i simbola. Članovi tima i njihove zadaće u primjeni AAK sustava. Principi za donošenje odluka i intervenciju u alternativnoj i augmentativnoj komunikaciji. Obrazovna inkluzija korisnika AAK sustava. AAK sustavi i intervencije kod osoba sa stečenim poremećajima				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Student treba razumjeti zašto je primjena AAK sustava metoda izbora kod svih osoba koje ne govore ili se funkcionalno ne koriste govorom, te postati sposoban za učinkovito i pravodobno uvođenje neke od metoda alternativne i augmentativne komunikacije. Osim rada s klijentima i njihovom obitelji student se treba osposobiti i za međuprofesionalnu suradnju u radu na alternativnoj i augmentativnoj komunikaciji.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred 1	Sem.: 2	Vj.: 0	Ukupno sati: 45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	

Obvezna literatura
Beukleman, D.R., Mirenda, P. (1999): Augmentative and alternative process U: Beukleman, D.R. i Mirenda, P (ur). Augmentative and alternative communication, Baltimore:Brookes, 3-221.
Preporučena literatura
Beukleman, D.R., Mirenda, P. (1999): (ur). Augmentative and alternative communication, Baltimore: Brookes. Mirenda, P., Erickson, K. A. (2000): Augmentative communication and literacy U: Wetherby, A.M. i Prizant, B.M. (ur). Autism spectrum disorders. Baltimore: Brookes, 333-368. Tetzchner, S. (2000): Einfuehrung in Unterstuetzte Kommunikation.Heidelberg: Edition S. www.asha.org/public/speech/disorders/AAC AAC: More than three decades of growth and development
Kvalifikacijski radovi
Ljubešić, M. (1987): Modeli otkrivanja djece s teškoćama u razvoju. U. Rano otkrivanje i praćenje djece s teškoćama u razvoju predškolskog uzrasta. Savez društava defektologa Hrvatske i USIZ društvene brige o djeci predškolskog uzrasta, Zagreb, str. 20-24. Ljubešić, M. (1993): Pogled u učenje. Strani jezici, 22, 3-4, 189-197. Ljubešić, M. (1993): Poremećaji govora i ponašanja. Defektologija, , 29, 151-159. Ljubešić, M. (1994): Učiteljske procjene nepoželjnih ponašanja i jezična razvijenost. U: Mihaljević Djigunović, J. i Pintarić, N. (ur). Primijenjena lingvistika danas, Zagreb:HDPL, 163-168. Lj Ljubešić, M. (2000): Dijete s teškoćama u razvoju i autonomija. U: Babić, N. i Irović,S. (ur). Interakcija odrasli - dijete i autonomija djeteta. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Visoka učiteljska škola, 130-137. Ljubešić, M. (2003): Razvojni jezično-govorni poremećaji: novi uvidi. Zbornik: Logopedija za vsa življenska obdobja. Ljubljana: Zavod za gluhe i naglušne, 14-17. Ljubešić, M. (2005): Obilježja komunikacije male djece s autizmom. U tisku. Stančić, V., Ljubešić, M. (1994): Jezik, govor, spoznaja. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada (sveučilišni udžbenik).

Šifra: LDI-2	<i>JEZIČNI RAZVOJ GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ljubica Pribanić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Posljedice prelingvalne gluhoće i naglušnosti na usvajanje jezika; Kulturološki čimbenici; Preverbalna komunikacija gluhe djece i gluhih roditelja; Usvajanje znakovnog jezika kao prirodnog jezika gluhih; Istraživanja jezičnog razvoja gluhih: rječnik, morfosintaksa, čitanje i pisanje, semantika, pragmatika; Dvojezičnost i gluhoća.		

Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj je ovoga predmeta da studenti steknu znanja o: - istraživanjima u području jezičnoga razvoja gluhe i nagluhe djece; - o prednostima rane komunikacije na znakovnom jeziku; - o komparativnim studijama gluhe djece gluhih roditelja i gluhe djece čujućih roditelja.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☐ usmeni ispit	☒ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Hoiting, N., Slobin, D. I. (2002): What a deaf child needs to see: Advantages of a natural sign language over a sign system. U R. Schulmaister i H. Reinitzer (ur.) Progress in sign language research: In honor of Siegmund Prillwitz (str. 267-277). Hamburg: Signum.</p> <p>Grosjean, F. (1992): The bilingual and the bicultural person in the hearing and in the deaf world. Round Table on Bilingual and Bicultural Approaches to Deaf Education and Language Policy, Fourth International Conference on Teoretical Issues in Sign Language Research, San Diego, CA, August 5-8, 1992.</p> <p>Pribanić, Lj. (1998): Ponavljanje rečenica u djece oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 34, 127-138.</p> <p>Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta, Dijete i društvo, 3, 279-291.</p> <p>Wilbur, R. B. (1977): A pragmatic explanation for deaf children's difficulty with certain syntactic structures of English. The Volta Review 79, 85-92.</p> <p>Wilbur, R. B., Goodhart, W. i Fuller, D. (1989): Comprehension of English modals by hearing-impaired students. The Volta Review 91, 5-18.</p>				
Preporučena literatura				
<p>Emmorey, K. (2002): Language, cognition and the brain: insights from sign language research. Mahwah: LEA.</p> <p>Pribanić, Lj. (1998): Jezični razvoj djece oštećena sluha. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Wilbur, R. B. (2004): After 40 years of sign language research, what do we know? U Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (ur.), Sign language, deaf culture & bilingual education (str. 9-31). Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p>				
Kvalifikacijski radovi				
<p>Pribanić, Lj. (1993): Prepisivanje u djece oštećena sluha. Multidisciplinarni pristop v logopediji, Zbornik radova, IV strokovno srećanje logopedov Slovenije, Portorož, 240-246.</p> <p>Pribanić, Lj. (1995): Jezični razvoj djece oštećena sluha (rječnik i gramatika). Logopedija, 49-54.</p> <p>Pribanić, Lj. (1998): Leksičko znanje i razumijevanje čitanja u djece oštećena sluha. Defektologija (Tuzla), 4, 17-20.</p> <p>Pribanić, Lj. (1998): Ponavljanje rečenica u djece oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 34, 127-138.</p> <p>Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta, Dijete i društvo, 3, 279-291.</p> <p>Pribanić, Lj. (2004): Poučavanje gluhe djece jeziku. Defektologija (Tuzla, BiH) 8.</p> <p>Pribanić, Lj. i Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. SUVAG 9,1, 11-15.</p>				

Šifra: LDI-7	<i>SPECIFIČNA NEUROLOŠKA DIJAGNOSTIKA U FUNKCIJI LOGOPEDIJE</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: I		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Vesna Šerić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu				
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
<p>Kolegij upućuje studente na klinički pristup specifičnim neurološkim bolestima kod kojih dominiraju govorni poremećaji. Vrste lezija kao i njihova lokalizacija kao s direktni uzrok oštećene zone za jezik. Dijagnostički kriteriji u procjeni oštećenja govora. Utjecaj moždane autoregulacije na govor. Dijagnostičke metode i način procjene govornih poremećaja. Neki kliničko- patološki entiteti u neurologiji koji direktno utječu na poremećaj govora. Osnovna načela ultrazvučne dijagnostike u poremećajima cerebralne cirkulacije koji direktno utječu na govor. Primjena TCD (transkranijaska dopler sonografija)u brzom dijagnosticiranju poremećaja cirkulacije te zona odgovornih za govorno-jezičnu ekspresiju. Kompjuterizirana tomografija mozga (CT) i nuklearna magnetska rezonancija (NMR)- pouzdane metode u prikazivanju morfoloških intrakranijskih lezija odgovornih za poremećaje govora. Regionalni moždani protok (PET i SPECT), značajne istraživačke metode u proučavanju govorno - jezičnih ispada. Osvrt na vidne evocirane potencijale (VEP) te slušne i moždanog debla (BAER) uz njihovo dijagnostičko značenje. Diferencijalno-dijagnostički pristup neurološkim poremećajima s osvrtnom na govorne poremećaje.</p>				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Upoznaje studente sa dijagnostičkim mogućnostima i dometima neurološke znanosti. Upućuje studente u opsežnost i veličinu oštećenja SŽS uz stvarne dijagnostičke mogućnosti. Omogućava spoznaju o prognostičko- terapijskom te rehabilitacijskom postupku.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 1	Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☒ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
<p>Demarin, V. i sur. (1996): Priručnik iz neurologije. Prosvjeta, Bjelovar. Demarin, V. i sur. (1994): Moždani krvotok, klinički pristup, Naprijed, Zagreb. Demarin, V., Štikovac, M., Thaller, N. (1990): Dople sonografija krvnih žila, Školska knjiga, Zagreb. Duara, R. (1990): Positron Emission Tomography in Dementia, Wiley-Liss, Inc. New York. Poeck, K. (1994): Neurologija , Školska knjiga, Zagreb,</p>				
Preporučena literatura				
<p>Benson, D., Ardila, F. (1996): Aphasia. A clinical perspective, New York, Oxford University Press. Gillen, G., Burkhardt, A. (2004): Stroke Rehabilitation – a Function-based Approach:</p>				

Mosby Anaffiliate of Elsevier 2end edition.
Spreen, O., Risser, A. H. (2003): Assessment of Aphasia, Oxford University Press.
Tompkins, C. A. (1995): Right hemisphere communication disorders: Theory and Management.
Yorkston, K. M, Miller, R. M., Strand, E. A. (1995): Management of speech and swallowing: In degenerative diseases .Tuscon AZ.Comunication Skills.

Kvalifikacijski radovi

Šerić, V. (1988): Alkoholizam kao faktor rizika kod cerebrovaskularne bolesti analizom vertenbrobazilarnog sliva transkranijskom dopler sonografijom. Magistarski rad: Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
Šerić, V. (1994): Dijagnostika vertebrobasilarne insuficijencije Transkranijskom dopler sonografijom, Doktorska disertacija : Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Šifra: LDI-12	<i>AFAZIJA II</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Tatjana Prizl Jakovac			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr.sc. Ana Leko			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Principi i metode dijagnosticiranja osoba s afazijom (različiti testovi za dijagnosticiranje afazija). Primjena jednog od dijagnostičkih testova za afaziju. Razlikovanje urednog i narušenog jezičnog procesiranja. Različiti terapijski pristupi. Grupna terapija afazija. Augmentativna i alternativna komunikacija kod afazija. Kvaliteta života. Potpora obitelji i društva.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Cilj predmeta je upoznavanje s različitim metodama dijagnosticiranja osoba s afazijom i njihovom primjenom. Studenti će biti osposobljeni za izradu i provođenje individualnog terapijskog plana. Samostalno osmišljavanje terapijskih zadataka u svrhu poboljšanja narušenih jezičnih sastavnica.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati:45
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Basso, A. (2003): Aphasia and its therapy, Oxford University Press. Chapey, R. (2001): Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders, Fourth edition, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia. Hedge, M. N. (2006): A Coursebook on Aphasia and Other Neurogenic Language Disorders, Third Edition, Thomson Delmar Learning, Australia.				
Preporučena literatura				
Kirshner, H. S. (1995): Handbook of neurological speech and language disorders, Informa HealthCare, London. Whithworth, A., Webster, J., Howard, D. (2005): Assessment and Intervention in Aphasia, Psychology Press, Taylor and Francis Group, Hove and New York.				

Šifra: LDI-13	<i>HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK 401 / 402</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			

Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	mr. sc. Marina Milković			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
PREPRIČAVANJE: Nezaboravni trenuci, opisivanje, pričanje u prvom licu; misli, osjećaji i reakcije. Nesretni slučajevi; osobna iskustva. INTERPRETACIJA PISANE INFORMACIJE; Izdvojiti bitno, objasniti, izvući zaključak. Objasnjavanje različitih pravila; pravila igre. VAŽNE ODLUKE; Školovanje, karijera, preseljenje, stupanje u brak, razvod, roditeljstvo, imovina – rasprava, podjela iskustava, savjeti, mišljenje. LJUDSKO TIJELO I ZDRAVLJE; Opis simptoma i uzroka zdravstvenog stanja, liječenje. PRIČANJE/PREPRIČAVANJE PRIČA; Zadana u pisanom obliku, kreiranje nove. GRAMATIKA: 'preuzimanje uloga', infleksija glagola, klasifikatori, nemanualne karakteristike, kondicional, retorička pitanja, zavisnosložene rečenice.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Kolegij se nastavlja na HZJ III . Cilj je razvijanje vještina prepričavanja, fluentnosti konverzacije, te uvesti studente u teoriju i praksu prevođenja-interpretacije.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 0	Sem.: 0	Vj.: 2	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☐ predavanja	☒ vježbe/seminari	☒ samostalni zadatak	☒ multimedija	
☒ internet	☐ laboratorij	☒ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednjoškolskom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske. Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhošljepoćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».				
Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.				
Zimmermann, A. (1986): Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha; Fakultet za defektologiju, Zagreb.				
Preporučena literatura				
Brennan, M. (1994): Word order: Introducing the issues; u: Brennan, M. & G.H. Turner (eds.). Word order issue in sign language, Working papers, Durham, International Sign Linguistic Association, 9-46.				
Frishberg, N. (1990): Interpreting: An introduction,; Registry of interpreters for the Deaf, Inc.USA				
Liddell, S. K. (1980): American Sign Language Syntax; The Hauge: Mouton.				
Valli, C., Lucas, C. (1992): Linguistics of American Sign Language; Gallaudet University Press, Washington D.C.				
Kvalifikacijski radovi				
Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33.				
Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo, 3, 385-389 .				
Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha. Hrvatska				

revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2.

Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.

Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».

Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko».

Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Bradarić-Jončić, S., Ivasović, I. (eds.) (2004): Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednješkolnom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske. Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhosljepoćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Milković, M. (2005): Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. V. Ivasović (eds.). Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education. ERF, Zagreb.

Milković, M. (2005): Red riječi u hrvatskom znakovnom jeziku; Neobjavljeni Magistarski rad, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb.

Milković, M., Bradarić-Jončić, S. (2004): Hrvatski znakovni jezik: fonologija, morfologija, sintaksa. Neobjavljeni video materijal.

SELEKTIVNI MUTIZAM ?????

MATERINSKI I INOJEZIČNI HRVATSKI ????????

Šifra: LDI-11		<i>NARATIVNA ANALIZA U PROCJENI GOVORNO-JEZIČNIH SPOSOBNOSTI</i>		
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: 2. godina diplomskog studija /ljetni semestar/		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Diana Arapović			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Sadržaj predmeta Narativne analize obuhvaća sljedeće teme:				
1. Uloga naracije u jeziku i učenju				
2. Sakupljanje narativnih uzoraka i pripremanje za analizu				
3. Analiza narativne razine				
4. Analiza gramatike priče				
5. Kohezija				
6. Usporedba analiza				
7. Postupci za analiziranje priče				
8. Interpretacija narativnih jezičnih podataka				
9. Uloga naracije u jeziku i učenju				
10. Sakupljanje narativnih uzoraka i pripremanje za analizu				
11. Analiza narativne razine				
12. Analiza gramatike priče				
13. Kohezija				
14. Usporedba analiza				
15. Postupci za analiziranje priče				
16. Interpretacija narativnih jezičnih podataka				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Studenti se kroz ovaj predmet trebaju upoznati s različitim narativnim analizama i njihovoj primjeni u dijagnostici i rehabilitaciji jezičnih teškoća.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 1	Vj.: 0	Ukupno sati: 15/15/0
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Arapović, D. /1997/ : Naracija i diskurs u :Jezične teškoće u hrvatskom jeziku i učenje, Monografija, ur. M. Ljubešić, Zagreb, Školske novine				
Arapović, D., Anđel, M., (2003). Morfološke pogreške u diskursu djece s PJT. Revija za rehabilitacijska istraživanja 1/39. Zagreb, 11-16.				
Arapović, D., Kuvač, J., (2003). Sintaksa u djece s posebnim jezičnim teškoćama i djece uredna jezično-govornog razvoja. Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj				

primjenjenoj lingvistici HDPL, Zbornik radova sa Savjetovanja, Opatija, 9-17
Grobler, M., Arapović, D. /2006/ Naracija u djece s posebnim jezičnim teškoćama, Revija za rehabilitacijska istraživanja 1/42:17-27, Zagreb.
Bogetić, P., Arapović, D., Kuvač-Kraljević, J., (2008) Struktura priče djece s posebnim jezičnim teškoćama, Zagreb, Govor, 1, 75-93.

Preporučena literatura

Applebee, A.N. /1978/. The child's concept of story. Chicago: University of Chicago Press.
Halliday, M.A.K. & R. Hasan /1976/ Cohesion in English. London: Longman
Labov, W. & J. Waletzky /1967/ : Narrative analysis: Oral versions of personal experiences. In Essays on the verbal and visual arts, edited by J. Helm, Seattle: University of Washington Press.
Vygotsky, L.S. /1962/ : Thought and language. Cambridge, MA: M.I.T. Press
Prebeg-Vilke, M. (1991) : Vaše dijete i jezik. Školska knjiga, Zagreb.

Kvalifikacijski radovi

1. Anđel, M., Arapović, D. (2002). Govore li djeca s PJT pidžin jezikom? Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2/38. Zagreb, 185-190.
2. Arapović, D., Anđel, M. (2003). Morfološke pogreške u diskursu djece s PJT. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 1/39. Zagreb, 11-16.
3. Grobler, M., Arapović, D. (2006). Naracija u djece s posebnim jezičnim teškoćama, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Zagreb, 17-31.
4. Bogetić, P., Arapović, D., Kuvač Kraljević, J. (2008). Struktura priče djece s posebnim jezičnim teškoćama, Govor 1., Zagreb, 75-92.
5. Grobler, M., Arapović, D., Lenček, M. (2008). Konektori u funkciji dobi: posebne jezične teškoće u slovenskom, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 1, Zagreb, 49-65.
6. Arapović, D., Anđel, M. (2003). Neologismen und morfologische Fehler im Diskurs von Kindern mit spezifischer Sprachentwicklungsstörung. Zybatow, L. (ed.): Europa der Sprachen: Sprachkompetenz- Mehrsprachigkeit- Translation. Akten des 35. Linguistischen Kolloquiums in Innsbruck (2000). Teil II : Sprache und Kognition, Frankfurt/Mein u.a.: Peter Lang 2003., 445-455.
7. Arapović, D. (1997.). Naracija i diskurs. U: Ljubešić, M. (ur.) Jezične teškoće djece školske dobi. Zagreb: Školske novine, 216-233.
8. Arapović, D., Grobler, M. (2006). Vpliv starosti osnovnoškolskih otrok s specifično jezikovno motnjo na pripovedovanje, Defektologica Slovenica, 14, Ljubljana, 31-49.
9. Grobler, M., Arapović, D. (2007). Microlinguistic analysis of narrative produced by 10-years old children with specific language impairment. Journal of Special Education and Rehabilitation, 1-2. Macedonia, Skopje, 15-24.
10. Arapović V., Pranjić, V. (2008). The syntactical ability of a young girl with Williams syndrome. Journal of Special Education and Rehabilitation, 1-2, Macedonia, Skopje, 29-40.
11. Arapović, D., Kuvač, J. (2003). Sintaksa u djece s posebnim jezičnim teškoćama i djece uredna jezično-govornog razvoja. Psiholingvistika kognitivna znanost u hrvatskoj primjenjenoj lingvistici HDPL, Zbornik radova sa Savjetovanja, Opatija, 9-17.

Šifra: LDI-15	<i>DIFERENCIJALNA DIJAGNOSTIKA POREMEĆAJA TEČNOSTI GOVORA</i>			
Opći podaci				
Odsjek	Logopedija	Godina studija: II		
Studijski program	Logopedija			
Nositelj predmeta	doc.dr.sc. Senka Sardelić			
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			
Suradnici na predmetu	prof. dr. sc. Vesna Šerić			
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni		
Okvirni sadržaj predmeta				
Definiranje i prepoznavanje simptoma netečnog govora kod pojedinih oboljenja i oštećenja (Parkinsonova bolest, Tourete sindrom, multipla skleroza, spastična disfonija). Anamnestičke analize oboljenja/poremećaja. Evaluacija neurološke dijagnostike. Procjena misaono-jezičkih sposobnosti. Diferencijalno dijagnostički kriteriji (nesposobnost i hendikep). Planiranje terapije.				
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija				
Klinička je praksa pokazala da se često različiti poremećaji tečnosti govora nepravedno klasificiraju kao mucanje, afazija ili dizartriya, odnosno, da se kod pojedinih bolesti (najčešće uzrokovanim disfunkcijom ili oštećenjem središnjeg živčanog sustava) netečni govor krivo klasificira. Cilj je predmeta da, na osnovi kriterija oštećenje, nesposobnost i hendikep, osposobi studente za ispravno diferenciranje (prepoznavanje) pojedinih poremećaja tečnosti govora.				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 2	Sem.: 1	Vj.: 1	Ukupno sati: 60
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
Metode nastave				
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije	
Obvezna literatura				
Abwender, D. A., Trinidad, K. S., Jones, K. R., Como, P. G., Hymes, E., Kurlan, R. (1998): Features resembling Tourette's syndrome in developmental stutterers. <i>Brain Lang.</i> , 62, 3, 455-464.				
Culatta, R., Leeper, L. (1988): Dysfluency isn't always stuttering. <i>J Spec Hear Disor</i> 53, 4, 486-489.				
Leder, S. B. (1996): Adult onset of stuttering as a presenting sign in a parkinsonian-like syndrome: a case report. <i>J Commun Disord</i> 29, 6, 471-477.				
Molt, L. (1999): The Basal Ganglia's Possible Role in Stuttering: An Examination of Similarities between Stuttering, Tourette Syndrome, Dystonia, and other Neurological-Based Disorders of Movement. http://www.mnsu.edu/comdis/isad2/papers/molt2.html , 1-9.				
Rao, P. R. (1991): Neurogenic stuttering as a manifestation of stroke and a mask of dysphonia. <i>Clin Commun Disord</i> 1, 1 31-37.				
Sardelić, S., Brestovci, B., Heđever, M. (2001): Karakteristične razlike između mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora. <i>Govor</i> , XVIII, 1, 45-60.				
Sardelić, S., Jelčić-Jakšić, S., Kovačić, G. (1995): Mucanje u odraslih osoba. <i>Logopedija danas za jutri</i> , V. srećanje logopedov Slovenije, Radenci, 93-95.				
Preporučena literatura				
Borsel, J. V., Van Der Made, S., Santens, P. (2003). Thalamic stuttering: A distinct clinical entity? <i>Brain and Language</i> , 85, 2, 185-189.				

Brestovci, B., Heđever, M., Sardelić, S. (1998): Neurogeno mucanje i glas. 3. znanstveni skup Istraživanja govora, Zagreb, 10.

Dalton, P., Hardcastle, W. J. (1977): Disorders of fluency and their effects on communication. Billing & Sons Limited, Guildford, London and Worcester, 115-122; 125-134.

Mowrer, D. E., Younts, J. (2001): Sudden onset of excessive repetitions in the speech of a patient with multiple sclerosis. A case report. Journal of Fluency Disorders, 26, 269-309.

Sakai, T., Miyamura, M., Kuzuhara, S. (1992): Palilalia and acquired stuttering in a case of Parkinson's disease. Rinsho Shinkeigu 32, 8, 859-863.

Kvalifikacijski radovi

Sardelić, S., Brestovci, B., Heđever, M. (2001): Karakteristične razlike između mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora. Govor, XVIII, 1, 45-60.

Sardelić, S., Jelčić-Jakšić, S., Kovačić, G. (1995): Mucanje u odraslih osoba. V. srećanje logopedov Slovenije "Logopedija danas za jutri", Radenci, 93-96.

Šikić, N., Pašiček, Lj., Sardelić, S. (1988): Neurogeno mucanje u djece i EEG nalazi. Arhiv ZMD, 32, 101-107.

Šifra:	<i>JEZIČNE TEŠKOĆE DVOJEZIČNE DJECE</i>		
Opći podaci			
Odsjek	Logopedija	Godina studija: 2 / semester: 3	
Studijski program	Logopedija - diplomski studij		
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Melita Kovačević		
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Suradnici na predmetu	Dr.sc. Jelena Kuvač Kraljević		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni	
Okvirni sadržaj predmeta			
U sklopu kolegija studenti će se upoznati s: <ul style="list-style-type: none"> - razlikama u dijagnosticiranju jezičnih teškoća s obzirom na vrijeme usvajanje jezika (simultano i sukcesivno) - postupcima određivanja dominantnoga i nedominantnoga jezika kod simultane dvojezičnosti - obilježjima razvoja dvojezične djece s posebnim jezičnim teškoćama - kriterijima za postavljanje jezičnih teškoća te - modelima terapijskoga rada s dvojezičnom djecom s jezičnim teškoćama. 			
Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija			
Cilj je ovoga kolegija studentima približiti psiholingvističke spoznaje iz područja jezičnih poteškoća u dvojezične djece. Ova se znanja nužno nadovezuju na znanja stečena na predmetu Razvojna psiholingvistika koja je svojim sadržajem usmjerena primarno na jednojezični razvoj te na znanja iz predmeta Dvojezičnost. Znanja stečena u ovome kolegiju trebala bi pomoći u stručnom logopedskome radu u prepoznavanju i terapijskome radu s višejezičnom djecom u Hrvatskoj (na primjer, s romskom djecom, mađarskom (u Baranji), talijanskom (u Istri) kao i s djecom kojoj je hrvatski jezik strani.			
ECTS – bodovi		3	
Broj sati	Pred.: 1	Sem.:	Vj.:1 Ukupno sati: 30
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☒ kolokvij
Metode nastave			
☒ predavanja	☒ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☒ konzultacije
Obvezna literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. De Jong, J. (2008) Bilingualism and Language Impairment. U: Ball, M.J., Perkins, M.R., Müller, N., Howard, S. (ur.) The Handbook of Clinical Linguistics. Blackwell. 2. Genesee, F., Paradis, J., & Crago, M. (2004). Dual language development and disorders: A handbook on bilingualism and second language learning. Baltimore, MD: Brookes. 3. Paradis, J. (2008.) Bilingual children with specific language impairment: Theoretical and applied issues. <i>Applied Psycholinguistics</i>, 28, 551–564. 4. Paradis, J. (2004). On the relevance of specific language impairment to understanding the role of transfer in second language acquisition. <i>Applied Psycholinguistics</i>, 25, 67–82. 5. Paradis, J., Crago, M., Genesee, F., & Rice, M. (2003). Bilingual children with specific language impairment: How do they compare with their monolingual peers? <i>Journal of Speech, Language and Hearing Research</i>, 46, 1–15. 6. Crutchley, A, Botting, N & Conti-Ramsden, G (1997) Bilingualism and specific 			

language impairment in children attending language units. <i>European Journal of Disorders of Communication</i> , 32, 267-276
7. Crutchely, A, Conti-Ramsden, G & Botting, N (1997) Bilingual Children with Specific Language Impairment and Standardized Assessments: Preliminary Findings from a Study of Children in Language Units. <i>The International Journal of Bilingualism</i> , Vol 1, No 2, 117-134 .
Preporučena literatura
Kvalifikacijski radovi
<ol style="list-style-type: none"> 1. Palmović, M., Kuvač, J., Kovačević, M. (2007) Istraživanje posebnih jezičnih teškoća metodom kognitivnih evociranih potencijala (KEP). <i>Revija za rehabilitacijska istraživanja</i>. 43 (1). 63-73. 2. Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (2003) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II: teorijska razmatranja, primjena. Zagreb - Jastrebarsko : Sveučilište u Zagrebu ; Naklada Slap. 3. Kovačević, M. (2003) Jezik udžbenika kao poticatelj komunikacijske kompetencije. U: Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (2003) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II: teorijska razmatranja, primjena. Zagreb - Jastrebarsko : Sveučilište u Zagrebu ; Naklada Slap. 41-50. 4. Kovačević, M., Pavličević-Franić, D. (2002) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini I: prikazi, problemi, putokazi. Zagreb - Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu ; Naklada Slap. 5. Kovačević, M. (2001) Društvena istraživanja Lingvistička ekologija: jezični razvoj i višejezičnost / Zagreb : Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2001 (zbornik). 6. Kovačević, M. (2001) Konfrontative Gramatik: Merkmale der Sprachentwicklung und des LERNprozesses beim Lernen der Zweitsprache. U: Biškupić i sur., (ur.) <i>Lernstrategien</i>. Zagreb : Školska knjiga. 111-118 7. Kovačević, M. Anđel, M. (2000) Usvajanje jezičnoga znanja u višejezičnoj sredini: kako prevladati jaz između lingvističke i komunikacijske kompetencije. U: Štrukelj, Inka (ur.). <i>Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije</i>. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 137-148.

Šifra: LDI-9	<i>DVOJEZIČNO OBRAZOVANJE GLUHE DJECE</i>	
Opći podaci		
Odsjek	Oštećenja sluha	Godina studija: I I
Studijski program	Logopedija	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Sandra Bradarić-Jončić	
Ustanova nositelja	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	
Suradnici na predmetu		
Status predmeta	☐ obvezni	☒ izborni
Okvirni sadržaj predmeta		
Teorijski aspekti bilingvalne-bikulturalne edukacije: Međunarodni dokumenti koji preporučaju unapređenje i zaštitu znakovnih jezika. Znakovna dvojezičnost u širem kontekstu dvojezičnosti. Definicije dvojezičnosti. Dvojezični razvoj. Putovi do dvojezičnosti. Prednosti dvojezičnosti. Model dvojezičnog obrazovanja. Jezici u svladavanju školskog programa. Osoblje. Roditelji i zajednica gluhih. Uvođenje		

<p>većinskog jezika. Praktični aspekti bilingvalne-bikulturalne edukacije. Djeca do 3. godine života: Obitelj. Dijete. Organizacija podrške. Podrška kod kuće. Grupe za podršku. Predškolski timovi za podršku. Uloga učitelja za gluhe. Uloga odraslih gluhih. Opservacija i procjena djetetovog napretka. Dvojezični vrtićki programi: Jezik i komunikacija. Procjena i program: razvoj izražavanja i metajezične svjesnosti o znakovnom jeziku; poticanje usvajanja II jezika uz potporu znakovnog jezika. Osoblje. Redovni vrtići s posebnim odjeljenjima. Posebni dvojezični vrtići. Dvojezične škole: Upotreba jezika u dvojezičnim razredima: govorni jezik, izvorni znakovni jezik, istovremeno govorenje i znakovanje (simultana komunikacija), pisani jezik. Prekopčavanje kod odraslih. Prekopčavanje kod djece. Pristupi u poučavanju / učenju II jezika: Komunikacijski pristup učenju II jezika, formalni pristup poučavanju II jezika. Dvojezičnost i kohlearni implantati.</p>				
<p>Kompetencije znanja i vještine koje predmet razvija</p>				
<p>Kroz ovaj kolegij studenti stječu znanja o teorijskim i praktičnim aspektima dvojezičnog obrazovanja gluhe djece u ranim interventnim programima, vrtićima i školama. Stječu znanja o organizacijskim pretpostavkama dvojezičnih programa, vrstama i korištenju jezičnih inputa te osnovnim načelima poučavanja jezika u dvojezičnim programima.</p>				
ECTS – bodovi		3		
Broj sati	Pred.: 1	Sem.: 0	Vj.: 0	Ukupno sati: 15
Način polaganja ispita	☒ usmeni ispit	☐ pismeni ispit	☐ kolokvij	
<p>Metode nastave</p>				
☒ predavanja	☐ vježbe/seminari	☐ samostalni zadatak	☐ multimedija	
☐ internet	☐ laboratorij	☐ demonstracije	☐ konzultacije	
<p>Obvezna literatura</p>				
<p>Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (eds.) (2004): Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb. Knight, P., Swanwick, R. (2002): Working with deaf pupils. Sign bilingual policy into practice. David Fulton Publishers, London. Neal Mahshie, Sh. (1995): Educating deaf children bilingually. Pre-College Programs, Gallaudet University, Washington, D.C.</p> <p>Pickersgill, M. (1997): Towards a bilingual education for deaf children. Deafness and Education, 21, 3, 10-20.</p>				
<p>Preporučena literatura</p>				
<p>Ahlgren, I., Hyltenstam, K. (eds.) (1994): Bilingualism in Deaf Education. Hamburg. Signum Verlag. Hamers, J. F., Blanc M. H. A. (2000): Bilinguality and bilingualism. Cambridge University Press. Pickersgill, M. (1990): Bilingualism and the education of deaf children: Part 1 – theories, models and factors. Deafness and Development, 1, 1, 10-15. Pickersgill, M. (1991): Bilingualism and the education of deaf children: Part 2 – Implications and theoretical considerations. Deafness and Development, 1, 2, 1-3.</p>				
<p>Kvalifikacijski radovi</p>				
<p>Bradarić-Jončić, S. (1999): Osobitosti djece s oštećenjem sluha, "Srcem prema vjeri", Zbornik radova Nacionalnog skupa o vjerskom odgoju djece i mladeži s posebnim potrebama, Zagreb, 26-33. Bradarić-Jončić, S. (2000): Manualni oblici komunikacije osoba oštećena sluha. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 35, 2, Bradarić-Jončić, S. (2001): Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo, 3, 385-389.</p>				

Bradarić-Jončić, S. (2001): Simpozij "Znakovni jezik i kultura gluhih", Mostovi – magazin za tematiku gluhih i nagluhih, Glasilo Saveza udruženja građana oštećenog sluha BiH.

Bradarić-Jončić, S. (2001): O simpoziju «Znakovni jezik i kultura gluhih». List «Dodir», Tromjesečnik Hrvatske udruge gluhoslijepih osoba «Dodir».

Bradarić-Jončić, S. (2004): Znakovni jezik i školovanje gluhih. Časopis Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih «Ukratko».

Bradarić-Jončić, S., Bosnar, B. (2004): Stavovi prosvjetnih djelatnika prema znakovnom jeziku u uključivanju obrazovnih prevoditelja u redovne ustanove odgoja i obrazovanja. Zbornik radova s V međunarodnog seminara SDDH: «Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa». Trakošćan.

Bradarić-Jončić, S., Ivasović, V. (eds.) (2004): «Sign Language, Deaf Culture & Bilingual Education», Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Zagreb.

Bradarić-Jončić, S., Makvić, I. (2003): «Integracijska i edukativna uloga obrazovnog prevoditelja u srednješkolskom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske». Zbornik radova sa Savjetovanja «Komunikacijska integracija i kretanje osoba s gluhosljepošćom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi i svakodnevnom životu», Zagreb, HUGS «Dodir».

Bradarić-Jončić, S., Tarczay, S. (2004): Sign language and education of the deaf in Croatia. U: Bradarić-Jončić, S. Ivasović, V (eds.). Sign language, Deaf Culture & Bilingual Education. ERF, Zagreb.